

Zločin u Zvorniku

Vijeće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu

Broj predmeta: K.V. 5/05

Optužnica: KTRZ., br. 17/04, od 12. kolovoza 2005.

Kazneno djelo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva

Optuženi: Branko Grujić, Branko Popović, Dragan Slavković, Ivan Korać, Siniša Filipović i Dragutin Dragičević

Branitelji optuženih: Vladimir Petrović, Miroslav Perković, Branislav Travica, Miroslav Dorđević, Dragan Đokić, Ilija Radulović i Milomir Šavić

Tužitelj: Milan Petrović

Sudsko vijeće: Tatjana Vuković (Predsjednica Vijeća), suci Olivera Anđelković i Vesko Krstajić (članovi Vijeća)

Punomoćnici oštećenih: Dragoljub Todorović i Nataša Kandić

Suđenje su pratili i o njemu izvještavali monitori/ice regionalnog tima za praćenje suđenja: Jovan Nicić (monitor Fonda za humanitarno pravo Beograd), Veselinka Kastratović (monitorica Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek) i Almir Đozo (monitor Istraživačko-dokumentacionog centra Sarajevo)

Uvod

Prema optužnici Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije od 12. listopada 2005., pred Vijećem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, započelo je 28. studenog 2005. suđenje za zločine nad muslimanskim civilima u zvorničkoj općini, u razdoblju od početka svibnja do sredine srpnja 1992. godine. Ovo je prvi slučaj koji je Haški sud ustupio srpskom pravosuđu u stadiju istrage i u kojem se neki od optuženih terete po osnovi zapovjedne odgovornosti. Na suđenju će se po prvi puta pojaviti više zaštićenih svjedoka, a zaštitne mjere su određene od strane Haškog suda.

Optužnica

Optuženom Grujiću i Popoviću se, **pod točkom I.**, stavlja na teret prisilno preseljivanje civilnog stanovništva iz sela Kozluk i Skočić. Navodi se da su, optuženi Grujić u svojstvima predsjednika Kriznog štaba, Općine, Privremene Vlade i Ratnog štaba u Zvorniku, a opt. Popović u svojstvima zapovjednika Štaba Teritorijalne obrane (TO) i člana Ratnog štaba u Zvorniku, zajedno sa Jovom Mijatovićem, članom Kriznog štaba u Zvorniku (protiv kojeg je postupak razdvojen), po prethodnom dogovoru, usmeno naredili i silom izvršili masovno preseljenje civilnih osoba muslimanske nacionalnosti sa područja sela Kozluk (1649 osobe) i Skočić (173 osobe), u općini Zvornik, u Republiku Mađarsku, na način da su u ranim jutarnjim satima, 26. lipnja 1992., sa jedinicama TO Zvornik zauzeli središte sela Kozluk i najveći broj stambenih objekata, a potom pozvali Predsjednika Mjesne zajednice Kozluk, oštećenoga Fadila Banjanovića, u Policijsku stanicu u Kozluku, gdje mu je opt. Grujić u prisutnosti opt. Popovića i Mijatovića usmeno

naredio da pozove stanovništvo svoje nacionalnosti i da se u roku od 60 minuta pripreme za iseljenje u Mađarsku, da bi potom Mijatović ošt. Banjanoviću rekao da su opkoljeni, da se moraju iseliti, ili će biti pobijeni, te je opt. Grujić dodao da su autobusi i kamioni za prijevoz spremni, nakon čega je, pod tako stvorenim pritiskom, ošt. Banjanović pozvao stanovništvo da se isele, iako su pripadnici TO već tjerali jedan broj civila prema autobusima i kamionima i nekontrolirano pucali iz naoružanja, pri čemu su ranili u nogu ošt. Galiba Hadžića, te su tako stvarali atmosferu straha i pritiska, a po skupljanju stanovnika je izvršeno popisivanje osoba i potpisivanje izjava da se, navodno, iseljavaju bez prinude i potom ih, uz oružanu pratnju pripadnika TO prevezli do granice sa Srbijom, kod Loznice, gdje su preko Crvenog križa, Komesarijatu za izbjeglice Rep. Srbije uputili molbu da se svim osobama omogući prelazak do Mađarske, te su po dobivanju dozvole za prelazak preko područja Srbije, vlakom prevezeni do mjesta Palić (kod Subotice), gdje su nekoliko dana bili smješteni u ograđeni prostor, a po pribavljanju putnih isprava prebačeni u Mađarsku, a u napuštene kuće optuženi su uselili civilne osobe srpske nacionalnosti izbjegle iz drugih mjesta Bosne i Hercegovine.

Po točki II. optužnice svim optuženima se stavlja na teret zločini u Domu kulture, u Čelopeku, u razdoblju od druge polovine svibnja do druge polovine lipnja 1992. Navodi se da su opt. Grujić i Popović usmeno naredili, a preko pripadnika TO Zvornik izvršili, da se po vraćanju izbjegličke kolone civilnog stanovništva sela Diviča - Općina Zvornik, na autobusnu stanicu u Zvorniku, najvjerojatnije 27. svibnja 1992., odvoje 174 muške osobe od 18 do 60 godina, da ih se zatvori i zadrži, prvo u upravnoj zgradi «Novi izvor», odakle su dvojica nepoznatih pripadnika TO neovlašteno odvela 11 oštećenih koji se više nikada nisu vratili. Potom, najvjerojatnije 28. svibnja, pripadnici TO Zvornik autobusima odvoje ostale 163 osobe i zatvaraju ih u Dom kulture u Čelopeku, gdje nije bilo mogućnosti održavanja osobne higijene, čime je njihovo fizičko i psihičko zdravlje bilo ugroženo, **a za te uvjete su opt. Grujić i Popović znali, a nisu išta poduzeli da ih poboljšaju, niti su išta poduzimali da, po upoznavanju sa događajima zlostavljanja, mučenja i ubijanja zatvorenih civilnih osoba u Domu kulture, ovo spriječe, te su se time sa istim suglasili**, zbog čega je u Dom neovlašteno ulazilo više pripadnika jedinice «Žute ose», koja se nalazila u sastavu TO Zvornik, među kojima ostali optuženi i osoba nadimkom «Pufta», a grupu je najčešće predvodio sada pokojni Dušan Vučković (prema kome je postupak obustavljen), te su u više navrata od zatvorenih osoba oduzimali novac i zlatne nakite, fizički ih mučili, ozljeđivali i ubijali uz nanošenje velikih patnji, naređivali međusobnu tuču zatvorenika, prisiljavali očeve i sinove, kao i osobe koje nisu u srodstvu, da vrše protuprirodni blud, pa su tako učinili i sljedeće:

- neutvrđenog dana iz Doma izveli dvije nepoznate zatvorene osobe i lišili ih života, a potom izveli treću osobu da vidi da su ovi ubijeni i to kaže ostalima,

- u noći 10./11.06.1992., (nepoznata) osoba nadimkom «Pufta» je, oštećenima Admiru Efendiću, Enesu Džigiću, Šabanu Mustafiću i Enesu Čikariću nožem urezala križ na čelu, a ošt. Nurudinu Efendiću odsjekla mali prst lijeve ruke, iz pištolja ubila Sulejmana Kapidžića i nožem zaklala Sakiba Kapidžića, više puta zabadala vrh noža u bedra oštećenog Nijaza Dogića, te udarala glavom ošt. Ejuba Tuhčića u zid, a usljed zadobivenih povreda isti je nekoliko dana potom preminuo, a za koje vrijeme su ostali optuženi to promatrali, suglašavajući se sa ponašanjem «Pufta», ili su pak raznim predmetima tukli i mučili druge osobe,

- neutvrđenog dana opt. Vučković je naredio da se izdvoje očevi i sinovi i iziđu na pozornicu, da se skinu goli i među sobom vrše oralni i analni seks, što su morali činiti oštećeni Fikret Jahijagić i sin Amir, Hasan Halilović i sin Nedim, Fahrudin Kuršumović i sin Ismail,

Mehmedalija Bikić i sin Šaban te Šaban Mustafić i sin Samir, a ostalim oštećenima je naredio da to gledaju, zatim je stavio cijev malokalibarske puške u usta oštećenom Damiru Bikiću, pa kada je od njegovog oca dobio odgovor da mu je to jedini sin, odgovorio da ga više nema i pucanjem u usta ga lišio života. Potom je iz iste puške lišio života i oštećene Saliha Hadžiavdića, Hasana Halilovića, Fikreta Jahijagića, Himza Kuršumovića i Aliju Atlića, a ranjenog Šabana Bikića ubodom noža lišio života, a za to su vrijeme opt. Ivan Korać i «Pufta» tukli ostale palicama, te je opt. Korać nožem lišio života oštećene: Saliha Kapidžića, Zaima Pezerovića, Hasana Atlića i Sakiba Kapidžića,

- neutvrđenog dana opt. Siniša Filipović nožem je u bedro ubo jednu nepoznatu, zatvorenu osobu koju potom, ubodom noža u srce, života lišava opt. Vučković, a zatim ostalim zatvorenim osobama zajedno naređuju da pjevaju pjesmu čiji tekst glasi : « Da vidimo kog četnika nema, nema «Repa», nema ni «Lopova», to su «Žući» dva najbolja momka»,

- dana 13. lipnja 1992. osoba nadimkom «Pufta» nožem odrezuje penise oštećenima Zukernejnu Efendiću i Ismetu Kuršumoviću, a opt. Vučković uho ošt. Enesu Čikariću, naređujući im da moraju pojesti svoje odrezane organe, a za to vrijeme opt. Ivan Korać ispred Doma, pucanjem iz automatske puške, lišava života Nuriju Hadžiavdića i jednu nepoznatu osobu, a za to vrijeme su opt. Dragan Slavković i Dragutin Dragičević tukli oštećene među kojima su bili i Ismail, Mirzet i Ilijaz Okanović te Meho Hadžiavdić,

- neutvrđenog dana opt. Dragičević nožem urezuje križ na čelu i na lijevoj nadlaktici oštećenom (zaštićenom svjedoku), kome potom «Pufta» lomi mali prst na desnoj ruci, a za to vrijeme je opt. Duško Vučković nožem odrezao po jedan mali prst oštećenima Adnanu Efendiću i Izetu Hadžiću,

- više puta su svi optuženi naređivali zatvorenima da se međusobno tuku, obećavajući da će pobjedniku pokloniti život, pri čemu su se, promatrajući tuču, smijali i navijali, te tako nečovječnim postupanjem ponižavali dostojanstvo zatvorenika,

- neutvrđenog dana iz Doma su odveli oštećene Saliha Zahirovića, Seada Džihića, Nesima Okanovića i Huseina Salihovića radi utovara tijela osoba koje su oni prije toga pobili, te su tako, zajedno i pojedinačno, u Domu kulture u Čelopeku, lišili života 19 osoba, a preostali preživjeli, njih 119, dana 01.07.1992. prebačeni su u zatvorske prostorije u Zvorniku a potom, 15.07.1992., u logor za razmjenu, u mjestu Batković.

U točki III se optuženima Grujiću, Popoviću, Vučkoviću, Slavkoviću i Koraću stavljaju na teret zločini na poljoprivrednom dobru «Ekonomija» i mjestu zvanom «Cigłana», u razdoblju od početka svibnja do 15. lipnja 1992. Pokojni Vučković, opt. Slavković i opt. Korać su, zajedno sa tri nepoznate osobe, nadimcima Pufta, Savo i Saša, u više navrata, u razdoblju od 7. do 12. svibnja 1992., neovlašteno ulazili u prostoriju gde je bilo zatvoreno oko 24-oro civilnih osoba. 10. svibnja 1992. opt. Slavković i Savo su tukli ošt. Abdulaha Buljubašića, zvanog «Bubica», od koga je Savo tada oduzeo zlatni lanac, a 11. svibnja 1992. opt. Korać i «Pufta» su iz prostorije izveli veći broj oštećenih i vani ih tukli, a u tome su sudjelovali i pokojni Vučković, opt. Slavković, Savo i Saša, a od povreda istog je dana umro Nesib Dautović.

- 12. svibnja 1992. opt. Korać i Pufta su izveli ošt. Abdulaha Buljubašića, mučili ga, tukli i naredili mu da skine odjeću, klekne na koljena i savije se naprijed, u kojem su mu položaju u anus nabili zašiljen kolac koji je prodro u njegovu utrobu oko 40 cm, dok su za to vrijeme drugi iz skupine to promatrali, a ošt. Buljubašić umro je od povreda sljedeći dan.

- neutvrđenog dana, najvjerovatnije 12. svibnja 1992., opt. Korać i «Pufta» iz prostorije izvode oštećenog (zaštićenog svjedoka), «Pufta» ga tuče metalnom cijevi, a opt. Korać nogama, da bi mu, na kraju, kroz hlače pokušali ugurati u anus zašiljen kolac.

- više puta tijekom boravka oštećenih na «Ekonomiji», pokojni Vučković, opt. Slavković, opt. Korać, «Pufta», Savo i Saša naređivali su oštećenima da se međusobno tuku, dok jedan od njih ne bi pao, a oni su se rugali, smijali i navijali i tako ponižavali dostojanstvo oštećenih, te su tako lišili života najmanje dvije osobe.

Sa «Ekonomije», su 12. svibnja 1992., premještena 22 zatvorenika u «Ciglanu». Odatle su opt. Slavković i Korać, zajedno sa «Puftom», Savom i Sašom, gotovo svakodnevno, u razdoblju od 12. svibnja do 15. srpnja 1992., izvodili oštećene, naređivali im da za njihov račun pljačkaju napuštene kuće, a što su ovi morali činiti. Najvjerovatnije 26., ili 27., lipnja 1992. opt. Slavković je, sa «Puftom», Savom i Sašom, raznim predmetima, rukama i nogama tukao oštećene, pri čemu je «Pufta» jednom oštećenom odsjekao nožem dio kože tijela na kome je ovaj imao tetovažu, te je ošt. Ismeta Širka nožem porezao po vratu, da bi ga potom, pucnjem iz pištolja, lišio života, te su tako na «Ciglanu» lišili života najmanje jednu osobu, **pri čemu su opt. Grujić i Popović znali za nezakonitosti koje su činili pokojni Vučković, opt. Slavković, Korać i drugi prema zatvorenim civilnim osobama, ali ništa nisu poduzimali da to spriječe, te su se na taj način suglasili sa njihovim radnjama.**

IZVJEŠTAJI S RASPRAVA

Glavna rasprava 28. i 29. studenog 2005. godine-iznošenje obrane opt. Branka Grujića

Branitelj opt. Grujića je zatražio da se iz spisa izdvoji izjava koju je njegov branjenik dao istražiteljima MKSJ, tvrdeći da, iako je pribavljena u skladu s Statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima, ne bi ostala u spisima pred MKSJ.

Branitelj opt. Slavkovića je zatražio izdvajanje zapisnika koji su pribavljeni od MKSJ, te zapisnika o saslušanju svjedoka sačinjenih u Sarajevu i u Brčkom zamolbenim putem.

Sudsko vijeće je odbilo navedene prijedloge, a Predsjednica Vijeća je navela da je čl. 14 a Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku protiv učinilaca ratnih zločina jasan, u pogledu korištenja dokaza koji su izvedeni od strane MKSJ, i da propisuje da se mogu koristiti sve izjave koje su prikupljene u skladu sa Statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima, dok su saslušanja svjedoka zamolbenim putem izvedena u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku (ZKP) BiH.

Opt. Branko Grujić, u inkriminirano vrijeme na položaju predsjednika Privremene vlade općine Zvornik, je negirao svoje učešće i odgovornost za zločine. U razdoblju kad su izvršeni zločini, on je bio „samo“ predsjednik Izvršnog odbora SO Zvornik. Rekao je da je na sjednici Kriznog štaba, 10. travnja 1992., prihvatio preuzeti dužnost v.d. predsjednika Izvršnog odbora SO Zvornik, ili privremene Vlade, kako su je zvali, i na tom je položaju ostao do 9. srpnja 1992. Opt. Popovića upoznao je u Zvorniku, u jesen 1991. Isti se predstavio kao Marko Pavlović, a u toj je prilici bio sa svjedokom K. Ponovno ga je vidio kad je došao Arkan. Po njegovim riječima, opt. Popović je postao komandant Štaba TO 28. travnja 1992., a 16. lipnja 1992. i novoformirane Vojno - teritorijalne Komande (VTK). Opt. Grujić je negirao da je on odlučivao o formiranju VTK, iako

mu je predočena odluka privremene Vlade o njenom formiranju, koju je on potpisao. Načelnika policije postavio je MUP na prijedlog privremene Vlade. MUP je bio podređen TO. Optuženi je istaknuo da sa komandantom jedinice «Žute ose», Vojinom Vučkovićem-Žućom, nije bio ni u kakvim odnosima, da su pripadnici te jedinice pravili probleme i da je privremena Vlada obavijestila o tome opt. Popovića. Krajem travnja privremena je Vlada odlučila da se «Žute ose» hitno stavi pod komandu TO ili da napuste područje. Nakon toga su pripadnici Žučine jedinice napali Štab TO. Nazivali su ih izdajnicima, jer štite Muslimane i njihove kuće.

Govoreći o prvoj točki optužnice i prinudnom iseljivanju 1822 bošnjačkih civila iz Kozluka, opt. Grujić je rekao da su početkom svibnja stanovnici Kozluka po prvi puta istaknuli zahtjev da žele napustiti domove i iseliti se prema Tuzli. Nakon završetka skupa koji je tada održan, mještani su ostali, a Vlada je ispunila njihove zahtjeve. Nakon mjesec i pol, «Peja» je obavijestio privremenu Vladu da mu je Fadil Banjanović rekao o problemima. Optuženi i Jovo Mijatović su otišli u Kozluk, gdje ih je Banjanović obavijestio da je tokom noći pucano iznad njihovih kuća i da su mještani u strahu. Nakon toga su se Peja i Banjanović dogovorili da mještani Kozluka odu u inozemstvo, Vlada je to dopustila te je obavijestila miliciju i TO da im se omogući izlazak. Detalje oko izlaska su dogovarali Banjanović, Peja, opt. Popović i komandir policije. Cijela priča oko deportacije je izmišljena, s obzirom da su sarajevske vlasti protiv Banjanovića podnijele kaznenu prijavu zbog izdaje, pa je on uhićen u Beču i izručen BiH. «Svi su Kozlučani želeli dobrovoljno da odu i svi su se sad vratili živi i zdravi.» Rekao je da su imali nekoliko dana pripreme za iseljenje i mogli su ponijeti što su htjeli. Njihove kuće su podijeljene izbjeglicama, a taj posao je obavljala općinska komisija kojom je on predsjedavao.

Istaknuo je da je, krajem svibnja 1992., Vlada obavještena da Divičani žele razgovor. Opt. Popović je onamo otišao te je članovima Vlade prenio želju mještana Diviča o iseljivanju na područje pod muslimanskom kontrolom. Jovo Mijatović je organizirao iseljivanje te je obavijestio članove Vlade da Divičani trebaju prijeći na muslimansko područje u Han Pijesku. Jedan policajac iz osiguranja je obavijestio članove Vlade da Muslimani nisu dozvolili prolaz autobusa. Vlada je odlučila da autobusi produže prema Tuzli. Nakon nekoliko dana načelnik policije ih je obavijestio da su Divičani vraćeni, da su vojno sposobni muškarci odvojeni i da će biti prebačeni u logor Batkoviće. Prvu spoznaju o događajima u Čelopeku dobio je kad je započelo suđenje u Šapcu.

Naveo je da o zatvorenim civilima u «Ciglani» nije imao nikakvih saznanja.

Smatra da je Žučina jedinica morala biti potčinjena TO. Nakon što mu je predočen nalog za isplatu jedinici „Žute ose“, od strane privremene Vlade, rekao je da postoji mogućnost da su bez znanja Vlade odobrena ta sredstva. Tvrdi da je sve bilo pod kontrolom TO. Naglasio je da su se vojnim pitanjima bavile Vojska i TO, dok je osiguranje logora bilo u nadležnosti policije.

30. studenoga 2006. godine – iznošenje obrane opt. Branka Popovića

Opt. Branko Popović nije priznao odgovornost za zločine za koje je optužen. Započeo je sa iznošenjem obrane koje je na prijedlog njegovog branitelja Perkovića prekinuto.

1. prosinca 2006. godine – iznošenje obrane opt. Dragana Slavkovića

Opt. Dragan Slavković nije priznao izvršenje kaznenog djela za koje ga se tereti. U Zvornik je došao početkom svibnja 1992. Ondje su ih dočekali opt. Grujić, kao predsjednik privremene Vlade i opt. Popović, odnosno Marko Pavlović, kao komandant Štaba TO. Opt. Popović ih je rasporedio u jedinicu svog podređenog Pivarskog. Popović je bio nadređen svima, a civilnu policiju se nije ništa pitalo.

Desetak dana od dolaska, upoznao je Puftu, Savu i Zoksa (opt. Koraća), momke iz Kraljeva, pripadnike letećeg interventnog voda za posebne namjene. Nakon što je čuo da se izvjesni Bubica nalazi na «Ekonomiji», on, Splićo, Sava, Saša i 3-4 teritorijalca otišli su tamo. Kad su pronašli Bubicu, upitao ga je da li je vrijeđao nekog na nacionalnoj osnovi i udario mu je šamar. Potom je Sava doveo Anu Stević, mještanku Zvornika koju je Bubica navodno ranije vrijeđao, a zatim mu je i on opalio pljusk. Tada je na «Ekonomiji» bilo 20-ak zatvorenika. Nitko od njih nije bio povrijeđen. Među zatvorenici je bilo 5-oro/6-oro uniformiranih te je optuženi izveo dvojicu na ispitivanje. Kad se, nakon desetak minuta, vratio, vidio je da teritorijalci zatvorenike prisiljavaju na homoseksualne odnose. Optuženi se izvikao na teritorijalce i rekao im da to ne smiju raditi. Nakon toga se situacija smirila, a on više nije odlazio tamo.

Kasnije je kao šef osiguranja radio u „Ciglanu“. Tamo je bilo 20-ak zatvorenika. Zatvorenike nitko nije tukao, jer ih je on štutio. Kad njega nije bilo, zatvorenike su tukli dobrovoljci i teritorijalci, a Pufta je ubio jednog zatvorenika. Kasnije mu je rekao da je to učinio, jer je zatvorenik imao istetoviran polumjesec na ramenu. Puftu je posljednji put vidio prije 5-6 godina i misli da on živi u Italiji. Rekao je da nije točna tvrdnja da su zatvorenici iz «Ciglane» bili prisiljeni pljačkati napuštena sela u zvorničkoj općini. Naime, tadašnja privremena Vlada je donijela odluku da se bijela tehnika iz napuštenih kuća donese u krug «Ciglane». Zatvoreni Muslimani korišteni su kao radna snaga.

U Domu kulture u Čelopeku bio je tri puta. Ondje je bilo oko 150 zarobljenika u civilu. Tamo je odlazio sa Pivarskim, Splićom i teritorijalcima. Možda je nekog od zatvorenika i udario, ali najviše su ih tukli teritorijalci. Dom kulture je osiguravala policija. Po naredjenju Pivarskog je izvodio zatvorenike i ispitivao ih o skrivenom naoružanju. Prilikom trećeg odlaska, dva policajaca su ubili dvojicu izvedenih zarobljenika.

2. prosinca 2006. godine – iznošenje obrane opt. Ivana Koraća

Opt. Ivan Korać nije priznao izvršenje kaznenog djela. Nije bio pripadnik «Žutih osa». Došao je u Zvornik 13. travnja 1992. sa dobrovoljcima iz Vojvodine: Puftom i Savom. Njih trojica su ušli u jedinicu Pivarskog koja je bila pod komandom TO. Jedan od nadimaka mu je Zoks. On, Pufta, Sava i Saša napustili su Zvornik 16. svibnja 1992., kad su se svi vojnici i dobrovoljci iz Srbije morali vratiti. Na poziv Pivarskog vratio se u Zvornik oko 5. lipnja 1992.

U «Ciglanu» je odlazio 4-5 puta vidjeti opt. Slavkovića, Puftu i Savu. Poznavao je i zatvorenika Admira Hadžiavdića sa kojim je vodio ugodne razgovore. Zatvorenici su ondje bili kako ih Muslimani ne bi mobilizirali. Jedino loše što je učinio, bilo je to što im je jednom prilikom pucao iznad glava. To je učinio kad je doznao da su mu Muslimani ranili rođaka.. Jednom prilikom je

odveo četvoricu zatvorenika iz «Ciglane» zbog prenošenja stvari i namještanja kuće u koju je želio useliti.

Zna da je u Domu kulture u Čelopeku bio zatvor, jer je ondje vidio stražu. Rekao je da su među zatvorenicima bili Muslimani zarobljeni u akcijama i da je kod njih pronađeno oružje.

Opažanja promatrača

Prvoopt. Grujić i drugoopt. Popović tvrdili su da nisu imali faktičku vlast tijekom oružanih sukoba u Zvorniku. Opt. Popović je započeo iznošenje svoje obrane, koje je na prijedlog njegovog branitelja prekinuto, a potom je određeno psihijatrijsko vještačenje kako bi se utvrdila njegova procesna sposobnost.

Nakon što ostali optuženici iznesu svoju obranu, saslušavat će se svjedoci, među kojima će biti i oni pod zaštitom koju je odredio MKSJ. To je važna novost za suđenja za ratne zločine u Srbiji.

26. prosinca 2005. godine – iznošenje obrane optuženih Filipovića i Dragičevića

Opt. Siniša Filipović, «Lopov», nije priznao izvršenje kaznenog djela. U travnju 1992. došao je u Zvornik, preko Srpske radikalne stranke, sa doborovoljcima iz Rume. Pripojeni su «Žutim osama» kojima je zapovijedao Vojin Vučković-Žuća. Naređenja su dobivali od zapovjednika kome je, kao i zapovjednicima ostalih jedinica, nadređeni bio opt. Popović. Nije se družio sa pokojnim Repićem. Za pjesmu «Da vidimo kog četnika nema, nema «Repa», nema ni «Lopova», to su «Žući» dva najbolja momka», je rekao da ju je čuo, ali da ju nije on izmislio. Nikad nije odlazio u Dom kulture. Znao je da se ondje nalazi zatvor, gdje su «verovatno bili muslimanski zarobljenici». Jednom je vidio kako pokojni Dušan Vučković sa jednom osobom ide prema Domu kulture. Tada je imao 18 godina i bio je običan vojnik.

Opt. Dragutin Dragičević ne priznaje počinjenje kaznenog djela, ne želi iznositi obranu te se brani šutnjom.

Pred. Vijeća je rekla da iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka–psihijatra Branka Mandića, proizlazi da je opt. Popović procesno sposoban. Nakon intervencije branitelja, **opt. Popović** nije želio nastaviti iznošenje obrane.

28. prosinca 2005. godine - obrana optuženih

Sudski vještak – psihijatar Branko Mandić je ostao pri svom nalazu i mišljenju. Rekao je da je opt. Popović 30. studenog 2005. bio sposoban iznijeti obranu, kao što je i danas sposoban sudjelovati u postupku. Opt. Popović je potpuno duševno zdrav i sposoban za rasuđivanje.

Potom je **opt. Popović** istaknuo da prilikom iznošenja obrane nije znao što govori i da su branitelji morali intervenirati. Tvrdi da mnogo toga što bi inače rekao u svojoj obrani, tada nije rekao.

Branitelj Perković je stavio primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka i izrazio sumnju u zaključak da je opt. Popović procesno sposoban. Predložio je neurološko vještačenje.

Sudsko vijeće je donijelo rješenje kojim se odbija navedeni prijedlog. Nakon toga, odbilo je i drugi prijedlog branitelja, da se iz sudskih spisa izdvoji zapisnik o saslušanju opt. Popovića od 30. 11. 2005. **Opt. Popović** nakon toga nije želio nastaviti sa iznošenjem obrane.

Opt. Grujić je primjetio, kako ono što je govorio Popović nije imalo smisla.

30. i 31. siječnja 2006. godine - dokazni postupak saslušanjem svjedoka

Svjedok Fadil Banjanović, tadašnji sekretar Mjesne zajednice u Kozluku, je svjedočio o prisilnom preseljivanju 1822 bošnjačka civila iz sela Kozluk i Skočić. U Kozluku je 1992. većinsko bilo bošnjačko stanovništvo. Oko Kozluka je bilo 7-8 sela sa većinskim srpskim stanovništvom. Kad je počeo oružani sukob na području Zvornika, Kozluk je bio u potpunoj izolaciji. Svjedok je imao povlašten položaj i sa posebnom je propusnicom odlazio u Zvornik, gdje je razgovarao sa opt. Grujićem i drugim srpskim dužnosnicima. Početkom svibnja 1992., u Kozluk je došla grupa ljudi iz Šepka i Skočića koja je željela ići u Tuzlu. Međutim, nakon jamčenja sigurnosti, stanovništvo iz Skočića i Šepka se vratilo u svoja sela. U sljedeća dva mjeseca nije bilo maltretiranja.

U lipnju 1992. je nastala potpuna dezorijentiranost općinskog i policijskog čelništva i divljanje paravojske. Tada je glavni bio opt. Popović koji zapovijedao svim jedinicama. Nekoliko dana prije deportiranja Kozlučana ubijen je Medo Marhošević. TO, na čijem je čelu bio opt. Pavlović, inscenirala je napad na Kozluk. Tom je prilikom ranjen jedan Srbin, a 7-8 bombi je bačeno u dvorišta Muslimana.

26. lipnja 1992., u jutro, rečeno mu je da treba doći u srpsku policijsku stanicu. Ondje je zatekao predsjednika privremene Vlade opt. Grujića, Jovu Mijatovića i nekoliko vojnih zapovjednika. Grujić mu je rekao da mora sakupiti mještane i da odmah moraju izići iz Kozluka. Kao razlog naveo je da nemaju kontrolu nad situacijom. Kad je svjedok zatražio više vremena kako bi se spremili, Mijatović je rekao: „Gospodine Banjanoviću, ne igray se, svi ćete biti pobijeni.“ Imao je utisak da mu je Grujić prenosio odluku viših vlasti. Rečeno mu je da će ih prebaciti u Srbiju i da će općinske vlasti osigurati prijevoz. Otišao je u prostorije Doma kulture gdje je bilo 10 do 15 mladića te im je rekao da moraju napustiti Kozluk. Nekoliko mladića je megafonima pozivalo narod. Ubrzo je stiglo dvadesetak autobusa i tri kamiona, a u centru su bila tri tenka, vojna vozila i transporteri. Pored skoro svake kuće su bili naoružani vojnici i policajci koji su požurivali narod. Smjeli su ponijeti samo po jednu vrećicu stvari. Tada je ranjen Galib Hadžić, a 4-5 kuća je zapaljeno. U zadružnom dvorištu je pravljen popis mještana koji se iseljavaju. Predstavnik domaćinstva je govorio imena, prezimena i broj članova domaćinstva. Policajci, pripadnici TO, vojnici sa crvenim beretkama i dr. su ih pregledavali na ulasku u autobuse, oduzimali im novac i nakit i maltretirali ženske osobe. Svjedok je predao 1 000 DEM. Nije vidio opt. Popovića, ali je vidio naredbu na kojoj se isti potpisao kao Komandant TO srpske opštine Zvornik, na kojoj je pisalo da mještani dobrovoljno napuštaju Kozluk i da imovinu ostavljaju srpskoj općini Zvornik. Sadržaj naredbe nije odgovarao istini. Pred. Vijeća je svjedoku predočila ovu ispravu i on je potvrdio njezinu autentičnost. Rekao je da je pročitao dio u kojem se navodi da su željeli izbjeći mobilizaciju, ali da bi u tom trenutku sve potpisao. Oko 12,00 sati mještani Kozluka su, zajedno

sa oko 200 mještana Skočića, krenuli. Mještani Skočića krenuli su na njegovo inzistiranje. Oni koji nisu željeli krenuti su ubijeni (18 iz Kozluka i 20-ak iz Skočića). Među njima je bila Sabita Banjanović, stara 80 godina, zaklana i bačena na smetlište.

Srpska policija je imala značajnu ulogu u iseljivanju, pljački i odvođenju ljudi koji se vode kao nestali. Naime, srpska policija je tom prilikom osiguravala autobuse i kamione.

Na Šepačkom mostu napalo ih je 20 – 25 vojnika koji su htjeli izvući iz autobusa 50 žena. Intervenirao je preko Crvenog križa te je došla policija. Nakon što su iz Komesarijata za izbjeglice Rep. Srbije dobili suglasnost da nastave put ka inozemstvu, krenuli su prema Rumi. Ondje su prešli u vlak. U kompoziciji je bilo više stočnih nego putničkih vagona. Tu su ih napali i tukli. Napali su ih i u Šapcu, gdje je 10-ak ljudi povrijeđeno. Tijekom puta su neke žene rodile, nije bilo higijenskih uvjeta, bilo je bolesnih. Na željezničkoj stanici u Subotici su ih držali dva, dva i pol, dana. Uz pomoć subotičkog Crvenog križa prebačeni su na Palić.

Nakon 5-6 dana, na livadi ograđenoj bodljikavom žicom, dobili su putovnice. Kako su ih dobivali, tako su ukrcavani u vlakove za Mađarsku ili Austriju. Događalo se da majka i sin odu u Austriju, a kćerka u Mađarsku. Svjedok je posljednji dobio putovnicu i deportiran je u prihvatni centar u Mađarskoj. Počeo je raditi na povezivanju obitelji te je odlazio u Beč. Prilikom drugog odlaska, određen mu je pritvor. Optužen je za povredu neutralnosti Austrije, ali je oslobođen optužbe. Svetozar Andrić, tadašnji pukovnik Vojske Republike Srpske (VRS), naredio je TO Zvornik izvršavanje deportacije bošnjačkog stanovništva i o tome postoji pisana naredba koju je svjedok predao Sudskom vijeću. U njoj se nalaže i odvajanje vojno sposobnih Bošnjaka i organiziranje logora. Taj je dopis upućen Štabu TO Zvornik, tj. komandantu Marku Pavloviću. Deportiranje je izvršila TO, čiji je zapovjednik bio opt. Pavlović. To je bila smišljena vojna i politička akcija VRS, TO Zvornik, Marka Pavlovića i civilne vlasti Brane Grujića.

1. veljače 2006. godine – dokazni postupak saslušanjem svjedoka

Svjedok Amir Jakupović je živio u Kozluku do 26. lipnja 1992. Rekao je da je početkom svibnja u Kozluku organiziran, skup gdje su bili i mještani Skočića i Šepka. Željeli su ići prema Tuzli. Tada je postalo jasno da se nikada organizirano neće moći doći do Tuzle.

Prije 26. lipnja bile su dvije inscenirane pucnjave, da ih se zaplaši i iseli. Posljednja pucnjava bila je 26. lipnja, oko 5 sati, i trajala je oko 1 sat. Svjedok je tada bio u prostorijama Kriznog štaba. Nakon toga su došli srpski policajci i tražili Fadila Banjanovića, te su rekli da isti mora doći u policijsku stanicu. Svjedok je Banjanovića dovezao pred stanicu u kojoj su bili opt. Grujić i Jovo Mijatović. Čuo je kad je Grujić „naredio, ili rekao“ Banjanoviću, da im više ne jamči sigurnost i da u roku jednog sata moraju iseliti. Čuo je da je Banjanović rekao, da se to nije trebalo dogoditi i da za to nema razloga. Svjedok je izišao a Banjanović je ostao još nekoliko minuta. Za 20 minuta došli su autobusi, a rečeno je da za sat vremena budu obaviješteni mještani i da se spakuju. Oko 8 sati u Kozluk su ušli tenkovi te je počela pucnjava. Naoružani vojnici su bili raspoređeni po svim ulicama, bilo je i policajaca i dvadesetak mještana. Megafonom su obavještavali mještane da će se ići u Mađarsku. Ljudi su to panično prihvatili. Upala je vojska i počelo je pucanje i ranjavanje. Tada je ranjen Galib Hadžić. Gorjelo je 4-5 kuća. Tada nije čuo ni vidio da je itko maltretiran, ali se, po dolasku na Palić, pričalo kako je bilo maltretiranja, traženja novca i zlata. Reкао je da su svi mještani morali doći u zadružno dvorište gdje im je rečeno da mogu ponijeti samo jednu vrećicu vlastitih stvari. U zadružnom je dvorištu bio postavljen stol na kojem su načinjeni popisi

mještana Kozluka. U Loznici je vidio da, uz popise, postoji prilog o tome kako svi dobrovoljno napuštaju Kozluk i ostavljaju imovinu općini. Reкао je da nije tačno da se radilo o dobrovoljnom napuštanju mjesta, da im je to naređeno, da su potrpani kao stoka. Reкао je da se svatko pojedinačno potpisao na popisu. Uz ljude iz Kozluka krenulo je i dosta ljudi iz Skočića. Autobusi i kamioni su krenuli 3, ili 4, sata od obavješćavanja mještana. To je bilo oko 12 sati. 20-25 mještana Kozluka nije krenulo sa njima. Kod Šapca su kamenovani. Tada su ih stavili u vlak i krenuli su prema Paliću. Nisu znali kamo idu, mislili su da odmah idu u Mađarsku, ali je vlak zaustavljen na kolosjeku u Paliću. Bilo je bolesnih i starih osoba kojima je bila potrebna pomoć.

Svjedok je rekao da su na Palić stigli 26. lipnja u večernjim satima, te su ondje na željezničkoj stanici boravili dan ili dva. Odatle su odvedeni u „logor ograđen bodljikavom žicom“, gdje su proveli 2-3 dana. Nakon što su načinjene privremene putovnice, ponovo su krenuli na željezničku stanicu i u 4 skupine su krenuli prema Mađarskoj.

Izvršeno je suočavanje opt. Grujića i svjedoka Jakupovića. Grujić je rekao da ništa od navedenog nije tačno, jer su oni izišli dobrovoljno te da on 26. lipnja uopće nije bio u Kozluku. Optuženi je rekao: „Njegov motiv je što ga je Fadil pripremio... Svi su se dogovorili: idemo da osudimo Srbiju, da osudimo jednu grupu iz Zvornika, to je osnovni motiv.“

Svjedok Bakija Imamović je do 26. lipnja 1992. živio u Kozluku. Do 26. lipnja su bile dvije pucnjave. Misli da je njihova svrha bila zaplašivanje i lakše iseljivanje naroda. Dana 26 lipnja, oko 9,30 sati, susjeda mu je rekla da se moraju spakirati i iseliti. On nije očekivao da će tog jutra napustiti Kozluk. Rečeno je da prtljaga bude što manja, po jedna torbica. Vojska je bila poredana po Kozluku. Pričalo se da idu preko Loznice prema zapadnim zemljama. Čuli su se pucnjevi i vidio se dim. Tom prilikom ranjen je Galib Hadžić. Na ulazu u zadružni dom pravljani su popisi mještana koji se iseljavaju. Reкао je da se predstavnik obitelji potpisivao i navodio broj članova domaćinstva. Pri ulasku u autobuse policajci su vršili pretragu. Poslije je čuo da su oduzimani novac i nakit. Policija je pratila kolonu autobusa i kamiona do Šepačkog mosta.

Pred Loznicom su čekali nekoliko sati, potom su nastavili put prema Paliću. Iz autobusa i kamiona su prešli u vlak, gdje je bilo i stočnih vagona. Bilo je bolesnih ljudi, starijih žena i trudnica. Na Paliću su proveli 2-3 dana. Spavali su u vagonima i u ograđenom prostoru. Nakon dobivanja putovnica, sa svojom je grupom prebačen u Beč. Ondje je vidio ispravu, pridodanu popisu iseljenih mještana, na kojoj je pisalo da se dobrovoljno iseljavaju kako bi izbjegli mobilizaciju. Potpisnik je bio opt. Pavlović. Nakon predočivanja popisa osoba i navedene isprave, potvrdio je njihovu autentičnost. Ne misli da je iseljivanje bilo dobrovoljno, niti zbog toga da bi se izbjegla mobilizacija. Objasnio je da je do izvornika popisa i ove isprave došao u Beču, 8. rujna 1992., nakon pritvaranja Fadila Banjanovića. Kasnije su jednu kopiju predali MKSJ, a jednu Boltzmannovom institutu u Beču.

Smatra da odluka o iseljivanju nije bila stav općinskih vlasti, nego je morala imati odobrenje političkih vlasti više razine. Samu realizaciju obavila je Vojska, tj. TO.

2. veljače 2006. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedok Dragan Ridošić je u Zvornik došao krajem svibnja, ili početkom lipnja 1992., radio je u SUP-u kao inspektor za suzbijanje općeg kriminala. Nakon 10-ak dana, načelnik policije Vasilić mu je rekao da se javi komandantu Štaba TO, opt. Pavloviću, zbog ustrojavanja jedinice za osiguranje objekata od posebnog značenja. Svjedok je postao zapovjednik jedne vojne formacije.

U prvom razdoblju nadređeni mu je bio opt. Pavlović, a nakon što je on, kao i Štab TO nestao, nadređeni mu je bio zapovjednik brigade Blagojević. Pred. Vijeća mu je predočila dio njegova iskaza pred MKSJ, gde je rekao da je usprkos formiranju Zvorničke brigade, sredinom lipnja 1992., Marko Pavlović bio jedan od ključnih ljudi. Rekao je da je on i dalje bio glavni zapovjednik, kada se govori o TO i MUP-u. Rekao je da je takvo stanje trajalo vrlo kratko.

Govoreći o iseljivanju Kozluka, rekao je da zvorničke općinske vlasti više nisu mogle jamčiti sigurnost Kozlučanima te da su se ovi morali iseliti prema Srbiji. Navodno su dobrovoljno pristali i dogovorili se sa lokalnim vlastima. Svjedok je 26. lipnja otišao u Kozluk zajedno sa Milošem Petkovićem, a po pozivu Branka Studenog, aktivnog oficira i komandanta tenkovske čete. Rečeno mu je da treba otići u Kozluk osigurati mjesto, jer su paravojne postrojbe ugrožavale živote mještana. Pronašao je Branka Studenog i sa njim je bio skoro sve vrijeme. Vidio je 3-4 tenka, što mu nije bilo normalno, više od 20 policajaca kojima je zapovijedao Savo Mihajlović, manji broj osoba u vojnim odorama i autobuse. Misli da je zvornička civilna vlast organizirala autobuse i transport, dok je policija sve provodila. TO više nije postojala, postojala je brigada. Nije vidio Grujića i Popovića, niti ikoga od civilne vlasti. Banjanović je rekao građanima da pakuje osobne stvari i krenu prema autobusima. Jedan dečko je bio ranjen, ali ne zna tko ga je ranio. Njemu je iseljivanje izgledalo kao dobrovoljno i misli da je to bilo dobro rješenje. Jedan policajac je pokušao izvesti jednog dečka iz autobusa, ali je on to spriječio. Autobuse je oko 12,00 sati, sa ostalim vojnicima, otpratio do Šepačkog mosta. Pratio ih je automobilom TO. Konvoj je osiguravala policija.

S obzirom da je svjedokov iskaz u suprotnosti sa iskazima svjedoka Banjanovića, Jakupovića i Imamovića, predočene su mu razlike, te je rekao da njihovi iskazi nisu točni. Negirao je i navode opt. Popovića da je on (svjedok) donio popise imena mještana Kozluka u Štab.

Svjedok Stevan Ivanović, bivši sekretar Narodne odbrane i član Privremene vlade, je rekao da je sredinom svibnja 1992., u prostorijama Narodne odbrane u Zvorniku, upoznao opt. Marka Pavlovića koji je bio komandant Štaba TO i član Privremene vlade. Opt. Pavlović je trebao staviti paravojne postrojbe pod zapovjedništvo i nadležnost regularnih postrojbi.

Negirao je tačnost navoda iz izjave haškim istražiteljima, da su sva vlast i zapovjedništvo nad TO i paravojskom do kraja srpnja bili u rukama Marka Pavlovića. Djelomično je potvrdio navod iz iste izjave, da je opt. Grujić bio svjestan svih ubojstava koja su se događala u općini, jer je bio predsjednik privremene Vlade. Pripadnici policije Grujiću su podnosili izvještaje. Ne zna je li Grujić bio objektivno izvještavan.

Rekao je da je iseljivanje obavljeno bez pritiska i dosta korektno. Nije prisustvovao iseljivanju, ali zna da nije bilo stradanja i prinude. U istrazi je rekao da su u iseljivanju Kozluka najviše bili uključeni „Marko, Brano i Marinko“, te je pojasnio da, „ako je bilo pregovora“, morali su pregovarati optuženi Grujić i Pavlović te Marinko Vasilić.

O zločinima u Domu kulture u Čelopeku nema neposrednih spoznaja, ali misli da su pripadnici MUP-a znali za zločine.

Rekao je da su, u svibnju 1992., na «Ekonomiju» dovođeni Muslimani koji su sudjelovali u sukobima. «Ekonomiju» su osiguravali pripadnici MUP-a. To mu je rekao policajac Miloš Milanović koji je imenovan upravnikom tog zatvora, ali je tri dana potom doživio psihički šok i otišao u bolnicu, jer su pripadnici paravojskih postrojbi ulazili u objekt, maltretirali, izvodili i ubijali zatočene. Misli da je Milanović o događajima na «Ekonomiji» obavijestio nadređene.

Svjedoku je predočena izjava haškim istražiteljima, u kojoj je rekao da su članovi Privremene vlade razgovarali o pritvorskim centrima u Tehničkoj školi i Čelopeku te što činiti sa zatvorenicima, da se znalo da su paravojne grupe zlostavljale zatvorenike i da se nije došlo do ikakvog rješenja. Svjedok je to djelimično potvrdio i rekao da je stajalište Vlade bilo, da se to ne smije događati, da se moraju pronaći počinitelji, ili bar ispitati okolnosti tih događanja.

Opažanja promatrača

Tijekom saslušavanja svjedoka Banjanovića i Jakupovića, branitelji su se ponašali vrlo nekorektno. Naime, branitelj Petrović je, prilikom postavljanja pitanja svjedoku Jakupoviću, više puta vikao i inzistirao da svjedok odgovori na pitanja na koja je već dao odgovor. Nakon što je zatupnica oštećenih, Nataša Kandić, na to skrenula pažnju Sudskom vijeću, branitelj je rekao da ona time vrši pritisak na njega i na javnost.

8. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedočenje je nastavio **Stevan Ivanović**. Negirao je navode iz izjave haškim istražiteljima, da mu je poznato, da je autobuse («Drinatrans»), za odvođenja civila, mobilizirao predsjednik Kriznog štaba Grujić. Potom je rekao da je to preneseno značenje, da to znači, da se to dogodilo na njegov zahtjev, a postojale su službe koje su bile zadužene za izvršivanje. Konkretno, te su poslove radili Jovo Mijatović i ljudi iz općinskog Sekretarijata. Potvrdio je navod iz iste izjave, da su bili zaduženi za civilne žrtve koje su poginule u ratnim djelovanjima. Kosta Erić mu je bio izravno podređen. Osobama pod Erićevim zapovjedništvom bi naložio da pakupe mrtve, osiguraju patološki pregled i pogreb. Od Erića je saznavao broj žrtava na nekom mjestu.

Rekao je da je znao, da je paravojska zatvarala muslimanske civile u improvizirane zatvore, te da ih je policija čuvala. Misli da je Krizna vlada odlučila, da policija osigurava te objekte.

Opažanja promatrača:

Branitelji su uglavnom postavljali pitanja, pod kojim je uvjetima ovaj svjedok davao izjavu haškim istražiteljima i u kojem je svojstvu haški istražitelj prisustvovao saslušanju svjedoka pred istražnim sucem u Distriktu Brčko. Naime, postoji imperativna odredba – čl. 14 a Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku protiv učinilaca ratnih zločina – koja predviđa da se dokazi izvedeni pred MKSJ mogu koristiti pred sudovima Rep. Srbije i da predstavnici MKSJ mogu prisustvovati svim stadijima postupka pred srbijanskim sudovima u slučajevima i kad MKSJ ustupi predmet srbijanskom pravosuđu.

Branitelj Perković je stavio primjedbu na vođenje postupka Predsjednice Vijeća. Rekao je da ona većinu svjedoka prekida i ne dozvoljava im da sami odgovaraju na pitanja.

9. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedok Mile Jović, bivši službenik TO Zvornik, je rekao da nema neposrednih spoznaja o predmetu optužnice. Svjedok je, krajem travnja 1992., imenovan pomoćnikom logistike TO, a zapovjednikom je imenovan opt. Popović. Sa opt. Popovićem službeno se susreo samo jednom, krajem travnja, ili početkom svibnja 1992., kad ga je obavjestio da je iz Tuzle stiglo naoružanje za oko 5 000 ljudi, i da se nalazi u skladištima. Nakon toga je ustrojena postrojba TO koja je imala blizu 500 osoba, uglavnom rezervista, ali su se oni vrlo brzo razišli kućama i odnijeli

podijeljeno oružje. Pored te postrojbe, krajem travnja ili početkom svibnja 1992., ustrojena je postrojba Vojne policije pri TO, koja je imala 50-60 ljudi, a bili su smješteni u «Standardu». U istrazi je rekao da su Krizni štab i Vlada imali utjecaj na raspolaganje oružjem te su izdavali i druge naredbe.

Dok je bio na bolovanju, od kraja lipnja do sredine kolovoza 1992., čuo je da je opt. Popović uhićen zajedno sa pripadnicima „neke paravojske“. Pretpostavlja da su razlozi za to bili problemi odnosa između brigade, paravojski i dobrovoljaca, jer je u brigadi odlučeno da ih se stavi pod njezino zapovjedništvo. Najpoznatija paravojsna postrojba u Zvorniku je bila ona pod nazivom „Žute ose“. Njihov zapovjednik Žuća je sa svojim pratiteljima više puta dolazio u skladište TO i uzimao streljivo.

Kroz Kozluk nije htio prolaziti dok mještani nisu napustili mjesto, jer je poznao sve ljude iz Kozluka i jer je sa njima ranije bio prijatelj. Nije čuo da se priprema iseljivanje, a ono se dogodilo dok je on bio na bolovanju.

Misli da su mještani Diviča otišli ranije, jer su u neposrednoj blizini Zvornika. Nije znao kuda su otišli. Početkom lipnja je saznao da se Dom kulture u Čelopeku koristi kao zatvor, ali se nije raspitivao tko drži zatvor, niti tko se u njemu nalazi.

Nakon saslušavanja svjedoka Jovića, Pred. Vijeća je pozvala opt. Grujića i upitala ga, želi li komentirati iskaz svj. Ivanovića. Opt. je rekao da je Ivanović bio posve ošamućen i da je davao kontradiktorne odgovore. Ponovio je da on nema nikakva saznanja o tome, da je bilo zatočenih na «Ekonomiji». Nakon što je branitelj Petrović prigovorio, što Pred. Vijeća postavlja pitanja njegovom branjeniku i što mu ne dopušta konzultacije sa njim, opt. Grujić je rekao da više ne želi komentirati.

10. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Asim Alić, pomoćnik zapovjednika zvorničke policije od kolovoza 1991. do 8. travnja 1992., rekao je da je tada zapovjednik policije bio svjedok K, a načelnik Osman Mustafić. Svjedok K mu je ispričao da ga je SDS postavila na mjesto zapovjednika, iako nije imao iskustva rada u policiji. Doveo ga je predsjednik SDS-a, opt. Grujić, koji je „Veliki tata i ono što kaže mora biti tako.“ Po sjećanju svjedoka, 6. travnja 1992. srpska policija se odvojila, napustila sjedište stanice i prešla u Karakaj. Tu odluku je donio opt. Grujić. To mu je rekao svjedok K.

8. travnja 1992., u ranim jutarnjim satima, u stanicu policije privedena su 4 zarobljenika. Dvojica su imala iskaznice Srpske radikalne stranke i Srpskog četničkog pokreta. Ta dvojica bili su braća, a imali su nadimke Repić i Žučo. Treći, Milorad Ulemek-Legija, je imao vojnu knjižicu i iskaznicu Legije stranaca, a bio je, kao i četvrti zarobljenik, pripadnik Arkanovih postrojbi. Prilikom pretresa kod njih su našli noževe, automatske puške i pištolje. Rekli su da su krenuli na sastanak sa svjedokom K, Arkanom i opt. Grujićem, u hotel «Jezero» u Malom Zvorniku, da su došli jer je ugroženo srpstvo i da žele zaštititi srpstvo. U stanici su ih držali od jutarnjih sati pa do 16, ili 17, sati. Dok su ispitivani, Fadila Mujića, šefa kriminalističke policije, je gotovo svakih 15 minuta zvao izvjesni major Pavlović koji je rekao da je oficir JNA, te je tražio da se navedena četvorica oslobode, ili će biti izvršena odmazda nad zarobljenim Bošnjacima. Mujić ih je, bez svjedokovog znanja, predao optuženom Pavloviću. Tog 8. travnja 1992., u zvorničku su bolnicu ušli arkanovci te su maltretirali bolesnike i bolničko osoblje. Pored arkanovaca u Zvornik su ušli i

Šešeljevi radikali. Kad je postalo jasno da je Zvornik pao, sa nekolicinom je policajaca napustio stanicu. Svjedok je, u svibnju 1992., ustrojio policijsku stanicu u Sapni, udaljenoj oko 25 km od Zvornika.

Rekao je da je do spoznaja o zločinima koji su počinjeni u tom razdoblju, došao preko građana koji su prešli na slobodno područje, koji su razmjenjeni, pobjegli ili izbjegli. Od njih je uzimao izjave, nakon čega je Okružnom vojnom tužilaštvu u Tuzli podnosio kaznene prijave protiv poznatih i nepoznatih počinitelja. Podnio je kaznene prijave zbog silovanja djevojčica u logoru «Liplje» i zbog zločina u logorima u Zvorniku, «Novom izvoru», «Alhosu» i «Standardu».

Prikupio je i dosta izjava o zločinima u Domu kulture u Čelopeku, koje se mogu dostaviti Sudu preko Kantonalnog tužilaštva u Tuzli. Rekao je da su ljudi koji su uspjeli pobjeći, ili su bili razmjenjeni, pričali o strahotama koje su se događale u svibnju i lipnju 1992. (svakodnevno maltretiranje, ubijanje, silovanje, prisilni rad i pljačkanje bošnjačkih kuća). Ukazivali su na izvršitelje zločina prema njihovim nadimcima, a upamtio je „Repića“, „Zoku“ i „Puftu“. Organiziranje zatvora bilo je u režiji SDS-a. Arkanovci, šešeljevci i ostale grupe pojavile su se na poziv SDS.

U Kozluku je imao rodbinu te je znao da se odande nije moglo nikuda, sve do organiziranog iseljivanja. Ondje su bili i Muslimani iz okolnih mjesta. Prije izlaska morali su potpisati izjavu kojom se odriču sve imovine.

Svjedok je rekao da je Grujića položaj činio najodgovornijim čovjekom, ali ne zna je li to i faktički bilo tako. O optuženomu Popoviću je „kasnije čuo mnogo ružnog“.

Opažanja promatrača

Iako svjedok Alić nema neposrednih saznanja o predmetu optužnice, iskazivao je o ovlastima i položaju opt. Grujića početkom sukoba u zvorničkoj općini.

27. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Marinko Vasilić je rekao da je tijekom travnja 1992. bio pomoćnik zapovjednika policije. Poslije je, na molbu opt. Grujića i članova Kriznog štaba, postavljen za zapovjednika, a u prvoj polovici lipnja preuzeo je dužnost načelnika i to je obavljao do druge polovice srpnja. Tada je, „nakon svih problema“, podnio ostavku i napustio policiju.

Govoreći o iseljavanju Kozluka, istaknuo je da niti on, niti pripadnici MUP-a u tome nisu sudjelovali. Po njegovom saznanju, podršku je dala vojska. Od članova Kriznog štaba je čuo da je bilo razgovora o iseljivanju, zbog nemogućnosti jamčenja sigurnosti. Na razgovore o dobrovoljnom odlasku u inozemstvo je išao Jovo Mijatović. Predočene su mu tvrdnje optuženog Grujića da su načelnik policije i Štab TO bili zaduženi kontaktirati Banjanovića radi pripreme iseljivanja Kozlučana. Svjedok je to negirao.

Rekao je da su se u Domu kulture u Čelopeku nalazili mještani Diviča. Slavko Erić, tadašnji pomoćnik zapovjednika, je pratio Divičane do Kladnja, gdje ih je trebala preuzeti muslimanska strana. To nije uspjelo, pa su Divičani nekoliko dana proveli u sportskoj dvorani u Zvorniku. Potom su završili u Čelopeku. Po dolasku u Čelopek, Divičani su predani stanici rezervne

policije, koju je vodio Anđelko Vasiljević, a koji je za zapovjednika zatvora odredio Cvjetka Jovića. Zadatak je bio zaštititi ljude od onih koji su ih ranjavali i ubijali. Rekao je da su samo muškarci dovedeni u Dom kulture, dok su žene i djeca otišli prema Kalesiji. Zatvorenici nisu bili zarobljeni, već su imali status civila. Bili su slobodni ići iz Čelopeka, ali nisu imali kamo otići. Tvrdi da je o zločinima u Domu kulture saznao krajem srpnja 1992., kao civil. Predočen mu je iskaz policajca Srede Vukovića koji je rekao da je on (Vasiljić) zatražio dva autobusa za prijevoz iz Čelopeka u Sud za prekršaje. Rekao je da se toga ne sjeća.

Ne zna što se zbivalo na «Ekonomiji». Misli da su ondje bili zadržavani ljudi koji su zarobljeni na bojištu. Policija je tada bila u «Standardu», 2-3 km od «Ekonomije». Obavjestili su ih da trebaju biti osiguranje, ali ne zna tko je to naredio. O događajima u «Ciglani» nema spoznaja, osim što je čuo da su ljudi tamo išli raditi. Misli da su ih tamo vodili neki Lozničani.

Ne sjeća se da je o zatočenima u Čelopeku razgovarao sa Grujićem i Popovićem. Predočen mu je iskaz opt. Popovića koji je rekao da je pričao sa svjedokom i opt. Grujićem o nestancima ljudi, o maltretiranju ljudi na «Ekonomiji», te o prijedlogu da se Žuća izjasni, tko su ljudi koji su to činili. Kako se Žuća nije izjasnio o imenima, odlučeno je da im se kaže da napuste Zvornik. Svjedok je rekao da se tog razgovora ne sjeća.

Opažanja promatrača:

Branitelj Perković je stavio primjedbu Predsjednici Vijeća jer je svjedoku predočila iskaz svjedoka iz istrage, a isti još nije saslušan na raspravi. Vijeće je rješenjem odbilo primjedbu.

28. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Sredo Vuković, bivši policajac, je svjedočio o događajima na poljoprivrednom dobru «Ekonomija», na «Ciglani» i u Domu kulture u Čelopeku.

Svjedok je u svibnju i lipnju 1992. bio zadužen za osiguranje zatvora na «Ekonomiji» i povremeno je tamo odlazio. To mu je usmeno naredio Slavko Erić, ili Petko Panić. Prije njega je za osiguranje bio zadužen Miloš Milanović, za kojeg su mu rekli da se nalazi u bolnici. Godinu dana kasnije Milanović mu je rekao da su ondje dolazili neki ljudi i tukli zarobljenike. Pretpostavlja da je zatvor ustrojila zvornička vlada, čiji je predsjednik bio opt. Grujić. Na osiguranju je bilo pet rezervista. Svjedok je na «Ekonomiju» odlazio svaki, ili svaki drugi, dan, a to je trajalo oko mjesec, mjesec i pol dana. Zatočeni su bili u jednoj zaključanoj prostoriji. Poslije se broj zatočenih povećao na 10 do 15. Misli da je zatočeničke dovodila TO. U istrazi je rekao da su u zatvoru bili Muslimani koji su uhićeni u gradu, ili su vraćeni iz Srbije. Nije vođena evidencija zatočenih. Zatočeni su bili muškarci, stariji od 30 godina, zatočeni vjerovatno zato jer su bili Muslimani. Među zarobljenicima je prepoznao Fadila Handžića. Jednom je vidio kako su, izvjesni «Crni» i jedan dobrovoljac, palicom tukli Handžića. «Crni» je bio iz Doboja i imao je policijsku uniformu. Svjedok ih je otjerao te je zabranio osiguranju da ikoga pušta unutra, radi navodnog ispitivanja zarobljenika. Po njegovom sjećanju, na «Ekonomiji» nitko nije izgubio život. Stražari nisu smjeli pucati. Osim slučaja sa Fadilom Handžićem, više se ništa nedopuštenog nije dogodilo. On je o navedenom slučaju izvjestio nekog od nadređenih. Krajem lipnja, ili početkom srpnja 1992., 10-12 zatočenih je prebačeno u Tehničko-školski centar u Karakaj.

Govoreći o zatočenicima u Domu kulture u Čelopeku, istaknuo je da je u srpnju 1992. saznao da se oni ondje nalaze. Naređenje, da se zatočeniци prebace u Sud za prekršaje, dobio je usmeno od Marinka Vasilića koji mu je rekao da će Divičani ondje biti 2-3 dana, a nakon toga će biti prebačeni u Batkoviće. U Sud za prekršaje prebačeni su sa dva autobusa. Okupljeni, među kojima je bilo vojnika i teritorijalaca, su dobacivali policajcima: „Pobićemo vas. Štitite Muslimane“. Neki od zatočenika su bili povrijeđeni, te je netko pozvao Hitnu pomoć. Zatočenima je pružena liječnička pomoć. U Sudu za prekršaje proveli su 7-10 dana, nakon čega su 15. srpnja 1992. odvedeni u Batkoviće. Samo je 6–7 bolesnih Divičana ostalo u Sudu za prekršaje.

Sjeća se događaja iz srpnja 1992., kad je kapetan Dragan Obrenović, sa 4-5 vojnika, doveo Bubicu i još 3 pretučene, polumrtve osobe u Sud za prekršaje. Obrenović im je rekao da ih je doveo da tu prenoće, te da će ih nakon toga vratiti u «Standard». Bubica je bio pretučen i držao se za stomak. Rekao je da su ga izudarali neki seljaci. Svjedoku su predočene spoznaje da je Bubica bio na «Ekonomiji». Rekao je da Bubica nije bio na «Ekonomiji». Ne zna što se zbivalo nakon njegova odlaska sa «Ekonomije».

Sudsko vijeće je donijelo rješenje o suočavanju svjedoka Vukovića i Vasilića. Svj. Vasilić je najprije rekao da je točno da je svjedok otišao u Čelopek da bi prebacio zatočene u Sud za prekršaje. Moguće je da mu je Marić rekao da treba dopratiti Divičane u Sud. Ne sjeća se detalja. Ne spori da su tamo došli. Odluku o prebacivanju je mogla donijeti samo privremena Vlada, ili TO. Rekao je da je spreman odgovarati, ako netko misli da je on mogao spriječiti događaje.

Opažanja promatrača:

Kod svjedoka Vukovića bio je primjetan strah. Zato mu je Predsjednica Vijeća vrlo često morala predočivati njegove ranije iskaze.

29. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Cvjetko Jović, u inkriminirano vrijeme zapovjednik policijske stanice u Čelopeku i Tršiću, je rekao da je u srpnju 1992. otišao u Čelopek, nakon što je u pratnji pomoćnika zapovjednika zborničke policije, Mike Miljanovića, u Dom kulture dovedeno oko 160 Divičana. Miljanović je rekao da će oni tu biti 4-5 dana, jer nije uspjela razmjena. U Čelopeku nije bilo dovoljno policajaca, pa mu je Miljanović rekao da treba organizirati 4 smjene za osiguranje objekta i mještana Diviča. Svjedok, Miko Miljanović i Anđelko Vasiljević organizirali su smjene čiji su zapovjednici bili Anđelko Vasiljević, Milan Mitrović, Miloš Jovanović i Rade Marković.

Sa zatvorenima u Domu kulture nije razgovarao, a ondje su bili 20-ak dana. Prvi problem je nastao nakon 10-15 dana. Vasiljević mu je ispričao da je jedne noći došao «Repić» sa 10-ak dobrovoljaca, te je ispitivao i šamarao zatvorenike. Već tada se pričalo da bi bilo najbolje da se izmjestite iz Čelopeka. «Repić» je bio dobrovoljac i imao je odobrenje da ispita zatočenike. Svjedok i Vasiljević su načelniku Vasiliću saopćili što se dogodilo, a Vasilić je rekao da treba spriječiti takve upade i da policija ne smije sudjelovati u tome.

Zatočeniци su ostali još nekih 10-ak dana. Rekao je da policajci zbog straha nisu smjeli pucati na «Repića» i njegovu grupu. 4-5 dana od dolaska Vasilića, «Repić» je upao u Dom, stražaru Sreću Vukoviću iza leđa, ubio 15-16, a ranio oko 20 zatočenih. Pored Vukovića bio je i policajac Aco Bajić. Svjedok je tada bio na terenu, a kad se vratio zatočeniци su već bili prebačeni u Zvornik.

Rečeno mu je da je Sredo Vuković odveo oko 100 zatočenika u Sud za prekršaje. Broj zatočenih se smanjio na 100, jer su neki razmjenjeni, a neke je pobio «Repić». I prije ovog je bilo ubojstava. Prva ubojstava bila su u smjeni Miloša Jovanovića. Ne zna koliko je zatočenika tada ubijeno, ali zna da je tada «Repić» ušao sa 10-15 dobrovoljaca, među kojima je bio i jedan nadimakom „Major“.

Zatočenike je više puta Vojna policija TO odvodila na saslušavanja i razmjenu. Netko od zapovjednika smjene mu je rekao, da je Pivarski jednom postrojio zatočene te im oduzeo osobne iskaznice. Ne zna da su oduzimani novac i dragocjenosti. Vidio je urezan križ na čelu jednog zatočenika, a drugi je bio bez uha. Čuo je da su nekim zatočenicima odsjecana spolovila.

Rekao je da nije postojala precizna evidencija o zatočenicima u Domu kulture. Stražari su upisivali samo podatke o tome koliko je ubijenih, ili izvedenih. Te podatke nitko nije tražio, ali je on osobno obavještavao Miku Miljanovića i Petka Panića, a Marinka Vasilića je nekoliko puta obavjestio o svim problemima. U istrazi je rekao da je na razini općine postojalo Ratno predsjedništvo te da je predsjednik općine bio glavni zapovjednik. Pojasnio je da je sama dužnost predsjednika i članova Kriznog štaba bila takva, da su mogli utjecati da se ljude spasi. Ne zna koliko je opt. Grujić znao o tome što se događa u Domu kulture u Čelopeku.

30. ožujka 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Zoran Jovanović je rekao da je, od 22. ožujka 1992. do odlaska JNA iz Zvornika, sredinom svibnja, bio u tenkovskom bataljonu JNA. Nakon toga se njegova postrojba uključila u TO. On tada nije bio angažiran u vojsci ili TO. Po njemu, jedinica „Žute ose“ je bila pod zapovjedništvom TO, ali ne zna jesu li bili baš u sastavu TO.

Upoznao je dobrovoljce Pivarskog i Niškog. Pivarskom je vjerovatno nadređeni bio Žuća, zapovjednik „Žutih osa.“ U prvoj polovici svibnja 1992., Pivarski je došao u «Alhos» i rekao mu da dođe vidjeti prijatelja, zatim ga je odveo na «Ekonomiju» te su ušli u tamnu prostoriju u kojoj je bilo 10-15 zatočenih. Među njima je svjedok prepoznao Bubicu. Pivarski mu je rekao: „Evo ti prijatelja“, a potom je udario Bubicu koji je i prije toga jedva stajao. Svjedok je Bubicu prije ovoga vidio 23. ožujka. Bubica je imao oko 40 godina. Kada ga je vidio na «Ekonomiji», kosa mu je bila potpuno bijela. Obavijestio je zapovjednika Obrenovića o događajima na «Ekonomiji». Bubicu kasnije nije vidio, ali je čuo da je ubijen.

Poslije je vidio da je stan u kojem je Bubica živio obijen. Nije smatrao Bubicu prijateljem, jer je jednom prilikom svjedoku rekao: „Šta će ti ta četnička uniforma?“ , a čuo je da je Bubica imao zaduženje da ubije jednog Srbina.

25. travnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedokinja Jasna Buljubašić, oštećena, supruga ubijenog Abdulaha Buljubašića, zvanog Bubica. Rekla je da 6. travnja 1992. nije mogla ići uobičajenim putem na posao zbog postavljenih barikada. U tvornici nije vidjela radnike te je upućena da se vrati kući. Istog dana je

njezin suprug odvezao direktora Subotića u Beograd, vratio se i rekao da Subotić ne spava u Zvorniku. Na radiju je čula o pregovorima SDA i SDS-a. Čula je i da su Muslimani postavili autobus-barikadu, da se policija podijelila, da su Srbi pokupili oružje. Sa suprugom je, oko 22,00 sata, šetala. Vidjeli su puno ljudi na ulici. Čula je da su u dio grada došli četnici, da pucaju, piju. Sutradan su na radiju čuli da su uhićena 2 arkanovca. Između 9,30 i 10,00 sati čula je pucnjavu. Na radiju je čula da je grad napadnut, da žene i djeca trebaju ići u sklonište, a muškarci na položaje. Supruga je pitala hoće li ići braniti grad, na što joj je rekao da nema niti noža, a kamoli oružje. Sišli su u podrum. Na frekvencijama Radio Zvornika oglasio se Arkan. Rekao je kako je to Srpski radio Zvornik, da je grad slobodan, da se građani vrata u stanove, da će pljačka imovine biti kažnjena. Suprug je imao ključ od Subotićevog stana i predložio je da odu u taj stan i nazovu prijatelje, te pitaju što se događa. Suprug je nazvao oca koji mu je rekao da mu brat dva dana leži mrtav na balkonu. Ubijeni su i Izet Sabinović i Fahrudin Kujundžić. Čuli su da se masovno oduzimaju automobili. Nazvao ih je prijatelj Pero i rekao im da ne pružaju otpor, ako netko dođe u stan. Vidjeli su kako vojnici odvođe grupu civila, u kojoj je bio Mišo Hasanović koji je bio pretučen. Njezin suprug, sa susjedima Farukom i Miletom Ninkovićem, je otišao tražiti policiju da maknu bratovo mrtvo tijelo. Sreli su jednog Zvorničanina, šešeljevca, koji je optužio supruga da je bio snajperist. U vrlo kratkom vremenu dogovorili su se da bježe iz Zvornika. Bježali su preko mosta na srpsku stranu.

Otišli su kumovima u Beograd. Nedugo potom čuli su priče, da je suprug zadužen da ubije direktora Subotića, te mu je ostala mogućnost prijaviti se policiji, ili pobjeći i skrivati se. 14. travnja 1992. majku i djecu poslali su svjedokinjinjinoj sestri u Njemačku. U Beogradu su posjetili Subotića i pričali o optužbama na račun njezina supruga, nakon čega se suprug javio u SUP u Beogradu, gdje je obavljen razgovor. Subotić mu je ponudio da odu zajedno u Zvornik. Pri tome ga je upozorio da se u poduzeću "Glinica", gdje su radili, svašta događa, da mu je Pažin rekao da su na tragu njegovu vozaču. Svjedokinja, njezin suprug, Subotić i vozač krenuli su za Zvornik. U Karakaju, u tvornici „Standard“, zatekli su puno vojske. U prostoriju je ušao major Marko Pavlović (tako se predstavio), vikao je na civile. Pozvao je svjedokinju i supruga u kancelariju. Uzeo je njihove podatke, komentirao njihova imena (svjedokinjino i imena djece kao hrvatska imena), ispitivao ih o oružju, o "zelenim beretkama". Suprug mu je rekao da je došao razjasniti glasine o njegovu navodnom zaduženju da ubije Subotića. U prostoriju je ušao Pažinov brat i rekao: "Bubice, ja ništa ne znam", što je svjedokinji bilo čudno, ali nije smjela komentirati. Dobili su propusnice. Iz stana su uzeli nešto stvari, no u stanu se nisu zadržavali. Svjedokinja je bila na prinudnom godišnjem odmoru. Muslimani nisu dobivali plaće, Srbi jesu. Odlučili su otići u Njemačku. Pokušali su se javiti majoru Pavloviću, no nisu ga našli. U Njemačkoj su bili do 9. svibnja 1992. Čuli su da su vlasti u Zvorniku izdale priopćenje da se građani moraju vratiti u Zvornik do 15. svibnja, u protivnom gube stanove i posao. 10. svibnja 1992. bili su u Malom Zvorniku kod prijatelja. Navečer su vidjeli vatre oko Zvornika, čuli su da četnici pale kuće. 11. svibnja su prešli most i krenuli prema zgradi općine. Tu su uhitili njezinog supruga. Mile, specijalac koji je radio kod majora Pavlovića, pretražio je supruga a Zebić ga je odveo. Tada je posljednji put vidjela supruga. Ubrzo nakon toga vidjela je u vozilu "Lada" Gogića, Zebića, Kitomira Perišića i Mileta. Njezin poznanik Kitomir Perišić ju je pozvao da uđe u vozilo, otišli su u stan koji je već bio obijen, stvari su bile razbacane. Kitomir Perišić je tražio isprave njezina supruga. Potom su otišli suprugovim roditeljima. U stanu su tražili oružje. Prijatelj, kod kojeg su bili u Malom Zvorniku, obećao joj je da će doći do majora Pavlovića. Pavlović joj je spočitnuo što su pobjegli te je rekao da je njen suprug činio strašne stvari i da ga je on zatvorio. Nakon toga je dobila "zaštitu" Gogića, Mileta i Zebića. Pavlović joj je rekao da ne smije napuštati grad. Pokušavala je saznati što je sa suprugom, kontaktirala je Pavlovića, no on joj nikada ništa novo nije rekao. Gogić joj je rekao da je bio u uredu, kad je Pavlović ispitivao Bubicu. Jednom je otišla načelniku SUP-a. Govorili su joj da je suprug dobro, da će ga dovesti. 18. svibnja išla je u ured TO, pričala je sa Pavlovićem koji joj je rekao: "Vaš muž i njih 11 nisu zaslužili da žive,

umiješan je i u slučaj hidroelektrane”. Zvala je Subotića, no nije ga dobila. Napisala je pismo majoru Pavloviću, navodeći tu apsurdnu situaciju. Nije znala za što se supruga optužuje. Odnijela je pismo majoru, molila je da vidi supruga. Ondje je bio Sekanić, majorov zamjenik, koji je prekinuo razgovor govoreći, da što ona misli, tko je ubio njegovog brata u Hrvatskoj. Pavlović je obećao da će 20. svibnja moći vidjeti supruga. 19. svibnja je zamolila jednog od svojih “čuvara”, Mileta, da odnese Bubici prsten koji joj je on poklonio. Nakon pola sata Mile se vratio i rekao da je njezinom suprugu pokazao prsten. U izbjeglištvu je saznala da je suprug bio u logorima “Ekonomija” i “Vezionica”. Ne zna gdje je ubijen.

1999. godine jedan joj je čovjek, koji ne želi da mu se sazna ime, napisao što je prošao u logoru. Saznala je da je do 15. svibnja 1992., dok je taj čovjek bio u logoru, Bubica bio živ, ali na samrti od mučenja. Rekao je da su Bubicu nabijali na kolac, da je 15. svibnja u logoru bio major Pavlović te da je rekao da ubiju Bubicu. 20. svibnja je zvala majora Pavlovića, tražila da je odvede da vidi supruga. Rekao joj je da zbog jake straže nije zgodno ići. U 13,00 sati je od Zebića saznala da je suprug mrtav. Čula je da je strijeljan. 21. svibnja je otišla Pavloviću. Izjavio joj je sućut, ali je odbio dati tijelo. Rekao je da će tijelo predati svekru i tražio je da napusti stan. Rekao joj je da je suprug priznao što je činio. Dobila je propusnicu i otišla sestri u Njemačku. Svekar je dobio tijelo pokojnika.

Iz tiska je saznala o suprugovoj sudbini, saznala je da je pravo ime majora Pavlovića Branko Popović. U Zvorniku je prvi put ponovno bila 2001. godine. Sa svekrom je išla na suprugov grob. Pri ekshumaciji nije nađeno tijelo supruga u grobu, gdje ga je svekar sahranio. Za drugu grobnicu je čula, no ne zna gdje se nalazi. Opt. Popovića želi pitati zašto je njen suprug ubijen. Iz novina je pročitala da su njezinog supruga ubili Petko Hajduković i osoba imenom Dragan, iz Niša.

Priložila je u spis i dvije fotografije, izvršila uvid u potvrdu o prinudnom godišnjem odmoru, te u propusnicu štaba TO izdanu 21. svibnja 1992. godine.

Pred. Vijeća predočila je svjedokinji obranu opt. Popovića.

Svjedokinja se pridružila kaznenom progonu optuženika, dobila je status oštećenice kao tužiteljice. Ne traži naknadu niti materijalne, niti nematerijalne štete (bolnine).

Izvršeno je suočavanje opt. Branka Popovića i svjedokinje. Opt. Popović je rekao da je netočna tvrdnja, da je rekao da svjedokinjin suprug nije zaslužio živjeti, niti joj je rekao da će joj u Njemačkoj prići jedan Musliman. Rekao je da pismo koje je donijela svjedokinja nije pročitao, da joj je izjavio sućut i potpisao joj potvrdu o izlasku iz Zvornika. Svjedokinja je ostala kod svoga iskaza.

26. travnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Nedo Mladenović je od 1987. godine bio direktor Komunalnog poduzeća u Zvorniku. 7., ili. 8., travnja 1992. su on, jedan Musliman, supruga i njezina sestra prešli čamcem u Srbiju, jer su Muslimani zauzeli mostove. U Šapcu je ostao 7–8 dana. Brat mu je javio da Krizni štab traži da se vrati. Javio se u Karakaj. U krugu tvornice “FAM” su bili Branko Grujić, Stevo Ivanović i još neke uniformirane osobe. Osoba imenom Pejo ga je, pod prijetnjom, poslala čistiti grad. Arkan ga je zvao, da na Radiju pročita poziv građanima da se vrate u Zvornik.

U Komunalnom poduzeću je nedostajala cisterna, vozni park je bio pokraden. Osnovana je komisija za asanaciju, čiji je on bio član. Predsjednik te Komisije bio je Kosta Erić, a svjedok je bio zamjenik. Trebali su raditi na asanaciji bojišta te pogrebima poginulih. Kad je grad očišćen, tražili su ljude za pokapanje leševa. Bilo je 16 trupala Muslimana ubijenih vatrenim oružjem. Trupla su odvezli u Krizni štab u Karakaj. Kostu Erića je plaćala Općina Zvornik, a isti je donio pisanu odluku gdje će biti sahranjivani Muslimani, a gdje Srbi. Muslimani su sahranjivani u vrećama, a Srbi u sanducima. Kad je ponestalo vreća, Muslimani su sahranjivani u odijelima. Komisija je izvršila identifikaciju svih trupala. Jednom ili dva puta dolazio je prof. Stanković, s Vojno-medicinske akademije iz Beograda, te vršio identifikaciju Srba. Svi sahranjeni su dobivali željezne brojeve koji su stavljani sa pokojnicima u grob.

Prvih 16 leševa su u prostorijama poduzeća "Alhos" bili 7 dana. Obdukcije su rađene na Srbima. Leševi su sahranjivani pojedinačno i u masovne grobnice. Vanjski pregled leševa je za Srbe rađen u Vatrogasnom domu, a za Muslimane u Gerinoj mesari u Karakaju (na "Ekonomiji"). Ondje je ukupno bilo 400 – 500 trupala Muslimana. Muslimani su pokapani na groblja: Kazanbaša, Musići, Glumina i Šahbegovići.

Noću nije spavao u Zvorniku, već je odlazio u Srbiju. Bojao se noćnog uznemirivanja. Svako jutro, u uredu u Komunalnom poduzeću, održavao je sastanke s ljudima koji su radili na pokapanjima. Molio ih je da se pogrebi obave po običajima. Ljudi su od općine dobivali stimulaciju da bi radili na pogrebima. Ne zna tko je ubio 73-80 Muslimana iz Drinjače. Čuo je da su to bili nepoznati ljudi. Informacije, gdje se nalaze, trupla dobivali su od TO. Njegov tehničar Ostoja Gunjević je dovezao najviše trupala, pa i trupla iz Drinjače. Na identifikaciji su radili liječnici. Postojao je popis ubijenih u Drinjači.

Kosta je, kao šef Komisije u svjedokovoj kancelariji, imao popise leševa. Te popise je pred kraj rata preuzeo general Subotić. Popisi su rađeni u jednom primjerku.

Za Dom kulture u Čelopeku je čuo naknadno. Prema njegovim spoznajama ukupno je stradalo 800 Muslimana i 1200 Srba. U Kamenici je poginulo 47 Srba. Čuo je za imena i nadimke Repić, Pivarski, Bukva, Niški. Dok su oni bili u Zvorniku, nitko nije mirno spavao, ulazili su u prazne muslimanske stanove. Zna da je poslana i jedna jedinica specijalaca iz Sarajeva koja je uhitila te osobe. Rečeno je da samo Ratko Mladić izdaje propusnice za odlazak u Srbiju. No, kako je on morao nabavljati lijesove za pogrebe, čuo je da i major Pavlović izdaje propusnice. Stoga je jednom bio s njim u kontaktu. Od istražitelja iz Haggja je čuo za zločine i za premještanje leševa. Njemu nitko nije govorio o noćnim pozivima i naređivanju da se odvozi trupla, te njegovi ljudi, koliko on zna, takav posao nisu radili. Predočeno mu je svjedočenje svjedoka «M», koji je tvrdio da ga je noću zvao nepoznati muški glas i naredio mu prijevoz leševa. On o tome ništa ne zna. Bio je dobar sa Bubicom i Bubicinim ocem. Kad mu je Bubicin otac rekao da su mu ubili sina, dao mu je lijes i svu opremu za pogreb. Ne zna za premještanje njegova tijela. Na pokapanju trupala najviše su radili svjedok «M» i Ostoja Gunjević. Nije čuo da su neki leševi bili spaljivani. Ne sjeća se je li policija pratila radnike koji su pokapali trupla. Komisija za asanaciju nije nikome, koliko on zna, podnosila izvještaje o stanju leševa.

08. svibnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Predsjednica Vijeća propćila je rješenje Suda kojim se, po zahtjevu svjedoka K, isključuje javnost iz dijela suđenja za vrijeme iznošenja osobnih podataka.

Svjedok K je ostao pri ranije datim iskazima. Priključio se SDS-u 1991., da bi u kolovozu iste godine bio postavljen za zapovjednika Policijske stanice Zvornik. Izbijanjem sukoba postao je član Kriznog štaba. Arkan ga je postavio za komandanta Kriznog štaba. Tu je dužnost obavljao 1 dan, a ostalo je vrijeme komandant bio Branko Grujić. "Članovi Kriznog štaba su bili kao povlašteni zarobljenici. Kada bi ušao neki Arkanov oficir morali bi stajati mirno". Kasnije je počeo raditi u logistici i nije imao nikakvu ulogu u vlasti. Opt. Grujića zna od djetinjstva. U "Alhosu" je bilo 10-ak zarobljenika, a rekao je da se za njih nije moglo ništa učiniti. Poslije Arkanove jedinice, "Žute ose" su bile najjača jedinica. Od polovine travnja do sredine lipnja Privremena vlada je slala republičkom vodstvu zahtjev da se zavede red.

Rekao je da se većina stanovnika Općine Zvornik priklonila nacionalnim strankama, da su osnovane paravojne formacije. "Specifičnost Zvornika su čisto etnička sela". Rekao je da je sve počelo priznanjem BiH i napadom na JNA u Sapni. U "Holiday inn"-u održan je sastanak o djelovanju SDS-a i usvojen je plan "A" i "B", o djelovanja u općinama u kojima Srbi čine većinu, ili manjinu. Uredi SDS-a i SDA bili su u jednoj prostoriji, a pregrađeni su "rigipsom", pa je situacija u gradu svima bila poznata. U Malom Zvorniku dogovaralo se o mirnom rješavanju situacije. Na sastanak je došao Arkan, išamarao je Mijatovića i zabranio dijeljenje srpske zemlje. "Postrojio je Srbe, podjelio funkcije i naredio zauzimanje Zvornika". Prije napada na Zvornik svjedok je zvao Osmana Mustafića zbog oslobađanja 4 zarobljenika, ali mu ovaj nije mogao udovoljiti, jer je pred MUP-om bilo ljudi. Sutradan je za 2 sata zauzet Zvornik. U napadu su sudjelovali JNA, arkanovci i lokalno stanovništvo. Muslimanske snage su se povukle prema Tuzli i Kuli. U napadu je ubijeno desetak ljudi. Pljačkana je muslimanska imovina. Tužitelji i suci su pobjegli i vratili se za mjesec, dva.

Na pitanje o protjerivanju Bošnjaka iz Kozluka, rekao je da se 9. svibnja 8000 Muslimana željelo iseliti. Arkan je naredio Kriznom štabu spriječavanje iseljenja i dovođenje Fadila Banjanovića. Svjedok je otišao po njega i doveo ga. Kozlučani se nisu mogli kretati. Muslimani su ostali bez posla. Bilo je pritiska srpskih izbjeglica da se nekako izvrši prisilna razmjena. Nakon iseljivanja, srpskim je izbjeglicama dana imovina Muslimana na privremeno korištenje. O samom iseljivanju ne zna ništa.

Branka Popovića je upoznao 1991.g. u Somboru. Kasnije se predstavio kao major. Na pitanja o transformaciji JNA u Vojsku Republike Srpske (VRS), rekao je da je to bilo formalno, a dok je transformacija zaživjela u praksi prošli su mjeseci. Po njemu, to se dogodilo dolaskom Vinka Pandurevića, 1993. g.

Krizni štab je pozivao dobrovoljce putem medija i proglasima SDS-a. Krizni štab je pokušao načiniti i nekakav red, ali je vrlo malo dobrovoljaca prihvatilo zamišljenu organizaciju. Poslije su shvatili da je 90% dobrovoljaca došlo nešto uzeti. "Žute ose" su imale oko 100 ljudi, djelovali su sve dok ih specijalci sa Pala nisu uhitili.

Svjedok je vidio 15 zarobljenika na "Ekonomiji". Na Radio - Sarajevu je čuo da je Bubica nabijen na kolac. Kasnije je doznao da je to istina. Zna za ubojstva 500-600 Bošnjaka u Tehničkom školskom centru u Karakaju. Planirana razmjena nikad nije izvršena. Svjedok K je pokušao posredovati i uspio je spasiti 2 čovjeka koja je odvezao do linije TO BiH. Znao je da ima zarobljenika i na Ciglanama. Svjedoku nisu poznate lokacije primarnih, niti sekundarnih masovnih grobnica.

Na pitanje jesu li Branko Grujić i Branko Popović mogli spriječiti zločine u Čelopeku i Karakaju, svjedok je rekao koje su bile Grujićeve dužnosti, ali zna da ga je šamarao Pejo, da ga je šamarao Arkan, da su ga "Žute ose" vodile na streljanje, da ga je zarobljavao kapetan Dragan, da

ga je vojska postrojavala. Zaključio je da Grujić nije imao tu moć. Pavlović je vjerovatno smatrao da mu to nije bilo u nadležnosti. Svjedok je rekao da SDS nije planirao iseliti muslimansko stanovništvo iz Zvornika. Rekao je da je uloga Branka Popovića bila logistička, krijumčario je oružje maskirajući ga brašnom.

Na pitanje, znače li mu nešto nadimci Zoks, Toro, Hladni, Ceca i Cecinac, svjedok je odgovorio da je za njih doznao iz novina. Napadom na Zvornik zapovijedao je Pažin, ali su stvarno zapovijedali Arkan i Pejo. Na pitanje, što mu znači nadimak "Veliki tata", svjedok je odgovorio da to Grujić nije bio.

09. svibnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedoku K nije poznato je li Stevo Radić, koji je bio odgovoran za isplate, isplaćivao i dobrovoljce. Poznata mu je komisija za asanaciju zemljišta, poznat mu je Kosta Erić, šef Civilne zaštite Zvornik koja je bila u sklopu TO-a.

Na pitanje tužitelja, rekao je da je točno da su se dobrovoljci pozivali putem Radio Zvornika. Oružje im je podijeljeno bez evidentiranja. Arkana su se bojali i Srbi u Kriznom štabu. Sve se odvijalo onako kako su Arkan i Pejo naredili. Ustrojivanje Privremene vlade poklapa se sa odlaskom svjedoka sa dužnosti u Kriznom štabu.

Na pitanje punomoćnika oštećenih, odv. Todorovića, o naoružavanju rezervnog sastava, svjedok je rekao da ih je naoružavao SDS, ili je vojska primala ljude u svoj rezervni sastav, a i neselektivno je dijeljeno oružje. Rekao je da su Srbi iz Živinica vršili pritisak da se Bošnjaci iz Kozluka ise, jer su oni nastojali ući u njihove kuće. Poznato mu je da je u Jusićima ubijeno desetak, a u Drinjači stotinjak Bošnjaka.

Na pitanje punomoćnice oštećenih, Nataše Kandić, svjedok je odgovorio da je Krizni štab bio zadužen za naoružanje. Rekao je da je zbog oružja kontaktirao Radoslava Kostića. Kada je upitan kako je on uspio pozvati Arkana i osigurati mu kretanje, odgovorio je da je Arkan došao sa tablicama saveznog MUP-a, da su se pukovnici stavili pod njegovu ingerenciju, te da je on shvatio da je to politika koju treba podržavati, a odnosila se na nepriznavanje BiH. Rekao je da njegovi kamioni nisu bili uključeni u prijevoz trupala, da ubijanje civila nije bilo u planu «B», nego da se to dogodilo kada su stvari izmakle kontroli.

Predsjednica Vijeća je pitala kako se teritorijalci, kojih je bilo oko 400, nisu mogli oduprijeti dobrovoljcima kojih je bilo oko 100, na što je svjedok rekao da su dobrovoljci bili iskusni.

Na pitanja odv. Petrovića rekao je da je Banjanović surađivao kako bi sačuvao svoj narod. Rekao je da su Kozlučani napustili selo zbog straha za živote, da nikada nije čuo da je Popović pričao kako Muslimane treba pobiti i protjerati, te da je Popovićeve funkcija bila logistička.

Optuženi Grujić, Filipović i Popović nisu imali što reći o ovom iskazu svjedoka, jer su smatrali da je svjedočenje korektno. Opt. Slavković je pitao svjedoka K je li on dao plavi kamion Stevi Radiću za prijevoz ukradenih stvari, a svjedok je odgovorio da je puno puta udovoljavao Radićevim zahtjevima te da mu je poznato da je bilo pljačkanja imovine, kao i da je ta imovina dijeljena srpskim izbjeglicama. Nije mu poznato radi li se o odluci vlade, ili samog Radića. Potvrdio je da je moguće, da su i zatvorenici sa Ciglana prisilno pljačkali imovinu.

Odvj. Petrović izjavio je da sumnja u vjerodostojnost izjava koje je Tužilaštvo iz Tuzle poslalo Tužilaštvu u Beogradu. Odvj. Perković se pridružio sumnji te je predložio da bude saslušan Duško Vučković, zapovjednik „Žutih osa“, koji je saslušan i u istrazi. Branitelji optuženih su tražili da im Tužilaštvo Srbije dostavi sve izjave koje je dobilo. Zamjenik tužioca Milan Petrović rekao je da su sve izjave dostavljene i da nije bilo selektiranja izjava.

Opažanja promatrača

Odvj. Perković je postavljao pitanja na koja se već nekoliko puta bilo odgovaralo, ili se ona nisu odnosila na optužnicu. U vezi s jednim od takvih ponovljenih pitanja, koje se odnosilo na dobrovoljce, svjedok je promijenio mišljenje i odgovorio da je najveći broj dobrovoljaca došao „patriotski“, dok je manji dio došao iz drugih razloga, a to se razlikuje od izjave koju je svjedok dao dan ranije.

29. svibnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Za vrijeme svjedočenja svjedoka P javnost je bila isključena, osim stručne javnosti i članova obitelji oštećenih i optuženih. **Svjedok P** je bio pripadnik rezervnog sastava policije, ali je bio samo povremeno angažiran. Bio je raspoređen na jedan od zborničkih položaja, gdje je kontrolirao prolazke auta. Rekao je da je 7. na 8. travnja 1992. godine okupljena srpska Vojska (rezervisti, policija, dosta nepoznatih maskiranih osoba, komandos spremnih na sve), te je rečeno da treba napasti „ekstremiste, zelene beretke i Šiptare“. Kada je ušao u Zvornik, nije vidio niti jednu zelenu beretku. Bio je raspoređen na čuvanje Doma zdravlja u Zvorniku. Rekao je da to nije za njega i da želi ići na radnu obvezu. Odnio je odoru i oružje Milošu Jovanoviću. Poslije je došao susjed Petko i - prijeteći mu zatvorom - primorao ga da se vrati u rezervni sastav policije u Čelopeku. Krajem svibnja autobusi «Drinatransa» su dovezli oko 150 zarobljenih Bošnjaka iz Diviča koji su tu trebali ostati 3-4 dana. U domu nije bilo vode ni WC-a. Prvi su dan zatočenici dobili vodu i kantu, a drugi dan stigla im je hrana. Svjedok im je, na vlastitu odgovornost, dao pokrivače. Odmah prvih dana, sa skupinom osoba je došao Niški te je opljačkao zatvorenike. Jednu večer je došao Repić, izvadio pištolj i zaprijetio da će pobiti stražare, ako mu ne daju ključeve zatvora kad se bude vratio. Anđelko je nazvao telefonom policiju u Zvorniku radi intervencije. Srećom, niti je on došao iz kafića, niti je itko došao iz postaje. Stražari su mu pričali da je Repić bio 2 dana ranije i da je ubio 1-3 osobe, te je ispitivao i odvodio zatvorenike. Rekao je da je jednom čovjeku odsjekao spolni organ. To se dogodilo na Bajram. Jednom zatvoreniku je odsjekao uho i naredio zatvorenicima da pjevaju srpske pjesme. Misli da je tijela odvezao svjedok M. Jednom je došao čovjek sa bijelim remenom i ispitivao zatvorenike o naoružanju. Izveo je dva čovjeka i razgovarao sa njima pola sata.

Predočene su mu izjave po kojima je Repić ubio 17-20 Bošnjaka, na što je svjedok rekao da je Repić došao sa automatom, potjerao zatvorenike u kut i počeo pucati. Čuli su se jauci. Svjedok je rekao Cvetku Joviću da zove nekog iz «Standarda». Došao je Žučo, umirio Repića i odvezao ga. Svjedok je rekao da je tog dana napustio smjenu, te se više nikad nije vraćao. Preživjeli i ranjeni prebačeni su u Sud za prekršaje. Nakon 4-5 dana počeo je raditi u «Novom izvoru», gdje je ostao do siječnja 1993., kada je Vojska policija preuzela zatvor. Tvrdi da Branko Grujić nije dolazio u zatvor. Na pitanje Predsjednice Vijeća rekao je da zatvor nije bio tajno mjesto. Svjedok nije nikad čuo da je straža ubila zatvorenika.

Na pitanje člana Vijeća, koga poznaje od optuženih, odgovorio je da poznaje Branka Grujića. Također je rekao da je popis zarobljenika bio kod zapovjednika, te da zatvorenicima u Čelopeku nikad nije ukazana liječnička pomoć.

Na pitanje, je li čuo da zatvorenici spominju nadimak Zoks, svjedok je odgovorio potvrdno.

Opažanja promatrača

Odvj. Perković imao je primjedbu zbog ponavljanja pitanja Predsjednice Vijeća.

30. svibnja 2006. godine – odgođeno zbog nedolaska svjedoka M

31. svibnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Slavoljub Tomašević je radio u «Glinici» kao direktor. Bio je odbornik, kao član Progresivne stranke. Krizni štab činili su odbornici, načelnici, zapovjednici, šefovi u privredi. Prvi sastanak održan je na stadionu u Čelopeku, tada je opt. Grujić upozoravao da će ih napasti «zelene beretke». Bio je i na sastancima u Bijeljini i Malom Zvorniku. Ciljevi sastanaka su bili smiriti strasti, te mirno riješiti zategnutu situaciju. Sjedište Kriznog štaba bilo je u «Alhosu», u Karakaju. Jovo Mijatović je bio izabran za predsjednika Srpske opštine Zvornik. Išao je na sjednice Privremene vlade, na kojima je osuđeno stradanje Bošnjaka kod Snagova. Poznati su mu zatvori u općini Zvornik, iseljivanje Kozlučana, pobuna „Žutih osa“ i akcija specijalaca sa Pala. Također mu je poznato da je sekretar Skupštine bio Stevo Radić. Imao je utisak da je on bio glavni u Zvorniku, dok je za Grujića rekao da je bio prosječan čovjek iz naroda. Nakon zauzimanja Zvornika, u gradu su bili samo policija i paravojska. Imenovan je članom, a potom predsjednikom Komisije za razmjenu. Dva puta je išao na sastanke u Šatoroviće sa Komisijom iz Tuzle, ali su svi pregovori o razmjeni propali. Poznavao je Bubicu i njegovu ženu Jasnu.

Na pitanje člana Vijeća odgovorio je da je, u travnju, u tvornici radilo 14 Bošnjaka i 1300 Srba. Kasnije su i ti Bošnjaci otišli.

Na pitanje tužitelja, je li netko izvan područja Zvornika sudjelovao na sastanku u Malom Zvorniku, odgovorio je da je sudjelovao kapetan Obrenović.

Na pitanje punomoćnika oštećenih, odvj. Todorovića, rekao je da Srpska opština Zvornik nije nikako funkcionirala, te da su zbog toga i osnovani Krizni štab i Privremena vlada.

Na pitanje odvj. Perkovića, rekao je da Branko Grujić nije bio autoritet te da je spadao u „umjerene snage“.

Na pitanje opt. Slavkovića, rekao je da je bilo dojava o diverziji u «Glinici». Slavković je zatražio detektor laži da bi se utvrdilo da nije počinio zločine.

14. lipnja 2006. godine - nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedok V je rekao da je Divičanin, da je prije rata radio u Karakaju. Pred početak rata Srbi su bili 10-15 dana na vojnim vježbama. 4. travnja 1992. direktor je rekao Muslimanima da idu kući, da stanje nije dobro. Postavljene su straže i barikade. Kad je Zvornik napadnut branitelji su se povukli na Kula - grad. 26. travnja pao je i Kula - grad. Megafonom su pozivani Divičani da predaju oružje. Kako nisu imali oružja, nisu imali što predati. U 21,45 sati počelo je granatiranje. Sljedeći dan Srbi su ušli u Divič. Dio žena i djece otišao je prema Tuzli. Došao je Pavlović i

rekao: “Ja sam major Pavlović. Ovo je JNA. Ako mom vojniku bude falila dlaka na glavi, nestaće vas”. Sutradan su okupljeni kod džamije. Počela je pljačka, mučenja. Pretučen je efendija. Oduzeti su im pištolji i lovačke puške. Nestali su neki ljudi, npr. Nijaz Hadžiabdić. 26. svibnja došao je Pavlović i rekao im da moraju napustiti Divič. Došli su autobusi “Drinatransa”. Mirsad je pregovarao sa Srbima, te je rekao sumještanima da ne smiju zaključati kuće i da će se vratiti za 2-3 dana. Nakon dana putovanja vratili su se u Zvornik uz objašnjenje da se ne mogu prebaciti na područje pod kontrolom TO BiH. Srpski vojnik je odveo Mirsada i on se više nije vratio. Sljedeći dan su krenuli za Tuzlu, ali su se ponovno vratili u Zvornik. Muškarci su odvojeni te su odvedeni u Sud za prekršaje. Došao je Brano Grujić i rekao da im se neće ništa dogoditi, ali i da budu lojalni srpskoj vojsci. Svi prisutni su popisani. Sljedeći je dan došao jedan čovjek i tražio 10 dobrovoljaca da idu u Divič. Isti se nikad nisu vratili, a neki su već ekshumirani. Svjedok tvrdi da Grujić sigurno zna gdje se nalaze, jer je bio glavni čovjek. Iz Suda za prekršaje muškarci su prebačeni u Dom kulture u Čelopeku. Ondje nisu jeli 72 sata, ležali su na betonu. Kasnije su im dali 10 komada kruha, a čuvari su im dali pokrivače i cigarete.

9. lipnja ušlo je 5 vojnika te su odveli Huseina Hadžiabdića i još jednu osobu. Zaprijetili su im da će Bajram biti krvav. Međusobno su se oslovljivali sa Major, Pufta, Repić, Zoks. Repić ih je natjerao da pjevaju nekakvu srpsku pjesmu. Odabrali su grupu i počeli ih tući. Toro je imao “topuz”. Pufta je zatočenicima nožem odsijecao dijelove tijela te je ubio Šabana V. zabivši mu nož u prsa. Salihu Hadžiabdiću je “topuzom” razbijena glava te je preminuo.

Predsjednica Vijeća upozorila je svjedoka, da je ranije iskazivao da je “topuz” imao Zoks, a svjedok je rekao da on to nije vidio. Fikret Jahiagić je stradao od vatrenog oružja. Šabana Bikića su zaklali Pufta i Repić. Zaim je također zaklan. Sakiba i Sulejmana Kapidžića su izveli Zoks i Repić. Sulejman je ubijen iz pištolja, a Sakibu su rekli da skupi 4-5 tisuća maraka ako hoće ostati živ. Sakupili su samo 2-3 tisuće maraka. Sakib je svjedoku dao svoju kožnu jaknu jer je znao da će ga ubiti. Jedna osoba je Sakiba uhvatila za glavu i zaklala. Repić je odredio 5 zatvorenika radi odnošenja mrtvih tijela. Izabrani se nikada nisu vratili. Na pozornici su seksualno zlostavljani očevi i sinovi. Gurane su palice u anus. Zukarneinu Efendiću je odsječen penis. Enesu C. je odsječeno uho.

Nuždu su vršili u bure. Stražari nisu nikada ulazili. Od 9. do 28. lipnja je stalno netko dolazio. 15. lipnja su opljačkani. Edinu Čikariću su po leđima urezivani križevi. Omeru Okanoviću su rekli da bježi, a potom su pucali. Bili su primorani udarati jedni druge. Izvjesni Alihodžić i Mustafa Kuljanin su umrli, iako nisu imali rana.

Na Vidovdan je došao Repić u srpskoj nošnji i rekao im da će im Vidovdan biti krvav. Ispucao je dva okvira streljiva. Ranio je 22, a ubio 18 osoba. Svjedoku nije poznato gdje su tijela ubijenih završila. Tri ili četiri ranjene osobe su preminule.

Autobusima “Drinatransa” zatvorenici su prebačeni u Sud za prekršaje. Ranjeni su odvojeni u posebnu prostoriju. Dolazila je liječnica. Dana 15. srpnja otišao je u Batkoviće, gdje je bio do 24. studenog 1992., kada je razmijenjen u Šatorovićima. Ranjeni su ostali u Sudu za prekršaje.

Svjedok je u zlostavljanjima izgubio nekoliko zuba. Ne bi mogao prepoznati počinitelje. Na upit člana Vijeća svjedok je rekao da se Divičani koji su ostali u selu, sada vode kao nestali.

Punomoćnik oštećenih odvj. Todorović je upozorio na razliku u iskazima o tome tko je Šabanu V. zabio nož u prsa. Svjedok nije bio siguran je li to uradio Toro ili Pufta.

Na pitanje odvj. Đorđevića rekao je, da su se bilješke o događanjima u logoru počele pisati oko mjesec dana nakon izlaska iz logora.

Opt. Grujić je rekao da svjedočenje o njemu nije točno. Ispričao se za patnje. Stavio je primjedbu da su svjedoku dane instrukcije za svjedočenje.

Optuženi Slavković, zvani major Toro, izjavio je da ništa od navedenog on nije uradio.

Opažanja promatrača:

Svjedok nije bio siguran tko su izvršitelji zločina u čelopečkom domu, tj. davao je različite izjave u ranijim iskazima i današnjem svjedočenju. Bio je vidno iscrpljen i njegove izjave su često bile konfuzne, ali je Predsjednica Vijeća inzistirala da se njegovo svjedočenje završi toga dana.

15. lipnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Svjedok 1 je rekao da je prije rata živio u Diviču. Nakon pada Bijeljine Divičani su se pokušali organizirati. Držali su položaje do pada Kule. Svjedok je bio u Kriznom štabu Diviča. Kula je pala 26-og, u 6,00 sati. Dan ranije pojavio se major Pavlović u bijelom “stojadinu”, a sa njim je bio jedan zarobljenik. Obećao im je zaštitu i sigurnost ukoliko predaju oružje. Svjedok na to nije pristao. Rekao im je da će zapamtiti majora Pavlovića. Kasnije je Pavlović ponovno došao i razgovarao sa mještanima, ali svjedok nije bio prisutan. Kad je pala Kula, nazvali su ih i ultimativno zahtijevali da predaju oružje do 9 sati. Počeo je topnički napad koji je trajao do 2 sata. 27. je nastavljeno granatiranje Diviča. Svjedok je do 1. svibnja 1992. boravio u šumi iznad Berića, da bi se potom predao policiji. Policija mu je uzela naoružanje i odvela ga u “Standard” gdje je ostao 4 dana. U “Standardu” ih je čuvala Vojna policija i nitko ih nije maltretirao. 04. svibnja vratio se u Divič, a dan prije iseljenja bio je ponovno priveden. U podrumu u kojem je bio zatvoren bilo je nekoliko isprebijanih Bošnjaka. Ponovo je došla Vojna policija i odvela ih u Divič, gdje je bilo desetak autobusa “Drinatransa”. Polovica stanovništva je ranije napustila Divič. Čuo je da će ih razmjeniti. Stariji ljudi koji nisu htjeli izići kasnije su ubijeni. Autobusi su najprije išli prema Sarajevu, ali su se vratili u Zvornik, da bi potom krenuli prema Tuzli i ponovno se vratili na stadion u Zvorniku. Muškarci su odvojeni od žena i djece. Žene i djeca su otišli za Kalesiju. Muškarci (172 Bošnjaka) su dovedeni u zgradu “Novog izvora”. Jedan sat potom, došao je načelnik Branko Grujić i Rade Čvorak. Grujić im je rekao da neće biti problema, rekao im da je se popišu i zatražio lojalnost. Poslije su došli po popis. Maloljetnog Muamera Kuršumovića su odveli. Potom je ušao jedan “žuti” i tražio 10 ljudi, a prijavilo ih se 11. Svjedok se tada jako uplašio.

Sljedeći dan su odvedeni u čelopečki dom. Prva dva dana su ih puštali na WC, a kasnije su im dali kantu. Vodu i hranu su im dali nakon 72 sata. Sve stvari su morali predati prvoj grupi koja je tamo došla, a radilo se o Niškom i Momiru Radakoviću. Radaković, zvani Robe, ga je dva puta ošamario. Hranu su dobivali dva puta dnevno. Dobili su uši. Kasnije su ih redovno tukli. Čovjek koji se predstavio kao Zoks je rekao da je bio na ratištu u Hrvatskoj i da je ubio 1000 ustaša. S njim je bila osoba za koju je kasnije saznao da ima nadimak Toro. Tada su počela maltretiranja i prebijanja. Tada su obojica tukli Almira Tukčića. Izveli su Omera Okanovića. Za Bajram je bilo užasno. Toro je izveo Nuriju i Huseina te su obojica ubijeni. Ismet Kuršumović je utovarao njihova mrtva tijela.

Jednog dana u prostoriju je ušlo više osoba. Među njima su bili Toro, Zoks, Lopov, Bosanac, Kobra. Svi su tukli braću Kapidžić. Toro je Smajila udarao nogom među noge. Zatim su odvedeni

u kuhinju, koja se nalazila pored doma. Do danas nisu pronađeni. Četvrti brat Suljo je ubijen ranije, svjedok je to vidio. Toro ga je taj dan udario nogom u prsa, a Zoks pištoljem u glavu.

Uoči Bajrama ušlo ih je više od deset. Repić im je obećao krvav Bajram. Pufta je pitao ima li među zatvorenicima očeva i sinova. Bilo je osam parova. Naredili su sinovima da očevima vrše felatio. Stajali su na pozornici i morali su općiti. Repić je ubijao žrtve malokalibarskom puškom. Pitao je Nuriju ima li sina. Ovaj mu je pokazao sina Damira i rekao mu da mu je to jedini sin. Repić je Damiru stavio pušku u usta, pridigao ga, rekao Nuriji da više nema niti jednog sina, te opalio. Pufta je upotrebljavao nož. Toro, Zoks i ostali su tukli Zaima i Sakiba. Na pitanje Predsjednice Vijeća rekao je da nitko od optuženih nije pokušao spriječiti zločine. U zločinima na Bajram ubijeno je 10 ljudi. Bili su prisiljeni tući se međusobno. Četiri osobe koje su iznosile tijela ubijenih nisu se vratile. Kobra je Čikariću urezao križ preko cijelih leđa. Toro je ispalio metak u koljeno Izeta Hadžića i rekao svojim: "Vodite ga, znate gdje!" Ejuba Tuhčića je udario nogom u glavu, ovaj je udario glavom o zid i pao, a nakon četiri dana je umro. Svjedoku se činilo da je Repić bio zapovjednik, jer su ga ostali slušali. Od Sakiba Kapidžića tražili su 2 000 maraka. Nisu uspjeli toliko skupiti pa su ga ubili ispred doma. Toro je buzdovanom udario Saliha i Huseina. Zoks ih je tukao palicom. Lopov nije nikoga ubio niti sjekao. Zatvorenici su uvijek morali skrivati rane.

Na Vidovdan je Repić pucao po zatvorenicima. Zatim je otišao na špricer i rekao je da će ih sve pobiti kada se vrati, ali se nije vratio. Taj dan je, zajedno sa preminulima, ubijeno 20 osoba dok je 21 ranjena. Kamionom je došao policajac Sredoje te su utovareni leševi. Potom je došla cisterna komunalnog poduzeća te je oprana krv. Sljedeći dan su prebačeni u Sud za prekršaje. Dan kasnije došla je liječnica. Ranjenici su ostali u sudu, a ostali su otišli u Batkoviće. Svjedok je dodao da je i Đovani ulazio u čelopečki dom.

Svjedok je prepoznao Toru, Zoksa, Branka Popovića i Grujića. Za Dragičevića misli da je "Bosanac", a za Filipovića misli da je "Lopov".

Na upit člana Vijeća, rekao je da u Čelopek nije dolazio "Žuti". Rekao je da su popisi zatvorenih pisani samo kada je netko ubijen ili odveden.

Na pitanje punomoćnice oštećenih, Nataše Kandić, svjedok je rekao da su zatvorenici iz Čelopeka odvođeni tražiti novac u Diviču.

Opt. Grujić je stavio primjedbu na dio iskaza u kojem se govori o njegovim dolascima u "Novi izvor".

Opt. Popović je stavio primjedbu tvrdnjom da nije dolazio u Divič.

Opt. Slavković je izjavio da nije oduzimao novac u čelopečkom domu.

Opažanja promatrača

Predsjednica Vijeća je inzistirala na datumima pojedinih događaja u čelopečkom domu, ali se svjedok nije sjetio kada su se pojedini događaji točno odigrali.

16. lipnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok 2 je rekao da prvog dan napada na Divič u mjesto nije ušla vojska. Tog dana snajperom iz Srbije ranjen je njegov brat. Svjedok je od zborničke policije dobio oružje, ali ga nije upotrebljavao. Majora Pavlovića je vidio prije pada Diviča. Pavlović je tražio da se preda oružje. Krizni štab nije pristao. Došao je neki "Žučo" koji je prozivao ljude i te su osobe bile

premlaćivane. Događala su se ubojstva i pljačke. Pavlović je rekao da je učinio sve da ostanu, ali da ne mogu ostati. Autobusi su ih vozili na razmjenu prema Sarajevu, a potom i prema Tuzli, da bi ih na kraju vratili na zbornički stadion. Starce su odvojili od vojno sposobnih muškaraca. Branko Grujić je tražio da se popišu te im je pričao o lojalnosti srpskoj vojsci. Žućo je tražio desetoricu da odu do Diviča. 11 ih je otišlo. Kasnije su svi ekshumirani. Grujiću su rekli za tu jedanaesticu, a on im je rekao da tu nisu sigurni i da će ih prebaciti na sigurnije mjesto. Neko vrijeme su proveli u "Novom izvoru", da bi ih autobusima prebacili u Dom kulture u Čelopeku. Rekao je da im je stražar pod pseudonimom P davao vodu, izvodio ih u WC. Imali su dva obroka dnevno. Prvi koji je ušao bio je Zoks, predstavio se kao kapetan. Počele su provokacije i tuča. Zoks je bio crn, dječakog lica. Pufta je bio "buckast" i krupan. Zoks je tražio da se skupi 2 000 maraka. On je izveo Sulju Kapidžića, rekao da mu neće trebati cipele, a ovaj ih nije ni imao, a potom su se čula 2-3 pucnja. Potom je izveo i Ramu, pucnji se nisu čuli, ali je on kasnije ekshumiran. Zoks je izveo Sakiba i rekao mu da novci moraju biti skupljeni do sljedećeg dana. Tada su se dogodila još dva ubojstva. Za Bajram su došli Lopov, Repić, Pufta i ostali. Repić je nosio malokalibarsku pušku i četničku uniformu. Bio je visok 1,70-1,75 cm, imao je bradu, žutu kosu do ramena. Lopov je bio vrlo mlad. Imao je svjetliju kosu.

Jednog dana Repić nije mogao ući u objekt, pa je pucao kroz rupu i zrna su pogodila jednog čovjeka u glavu, ali isti je preživio. Ulazili su kroz prozor i crtali križ na leđima Edinu. Za Bajram je vidio scenu općenja očeva i sinova. Na pozornici je bilo 5-6 parova. Vršili su oralni seks. Jednome je odgrizen penis. Za to vrijeme Repić je ubio nekoliko ljudi, uključujući i maloljetnog Damira. Pucao mu je u usta. Pufta je nožem klao i sjekao ljude. Ne sjeća se jesu li taj dan bili Zoks i Toro. Lopov je ucrtavao križeve po čelima i tijelima zatočenika. Pufta je Šabanu zabio nož u srce. Ubijena su tri brata Kapidžića. Smajil je bio najviše tučen, jer je bio oženjen Srpkinjom. Naređivali su zatvorenicima da se međusobno tuku. Pufta je svjedokovom bratu nožem probio dlan. Toro je jednom pokazao na svjedoka i rekao da mu je svjedok obećao 5 000 maraka i pitao tko će još dati novac da ga spasi. Nuriya je rekao da bi mogao skupiti novce, a potom je izveden i ubijen. Toro je rukom udario Ejuba Tuhčića, koji je udario glavom u zid i nakon 3-4 dana preminuo. Pufta je jednom čovjeku odsjekao penis, a jednom uho. "Toro je uglavnom tražio pare...Bio je veoma grub". Pred svjedocima nije nikoga ubio. Svjedok je vidio da je Kapidžić izveo Lopov. Izveo je Sehada Atlića. Bosanac je udario svjedoka "boksrom" u glavu. Toro je nosio buzdovan. Pufta je imao zglobnu osovinu. Zoks je udario Almira Tuhčića i prevarom ga natjerao da pokaže tko je imao oružje. Almir je pokazao na susjeda koji je izveden i ubijen. Zoks je izveo i Aliju. Obojica su ekshumirani. Svjedoku nije poznato da su stražari ubili neke zarobljenike. Svjedoku je poznata razmjena četvorice Divičana za tijelo srpskog vojnika. Đovani je bio nekakav doušnik. Kad god bi zatvorenicima bacao cigarete, bilo je i batina.

Za Vidovdan je ušao Repić sa automatom i pištoljem i počeo je pucati. Svjedok je pogođen u desnu potkoljenu. Potom je Repić otišao popiti piće i rekao je da će ih sve pobiti kad se vrati. Svjedok se tada onesvijestio. Sjeća se sobe u sudu, gdje ih je bilo 20. Dvojica ranjenih su preminula. Liječnica Nataša je tri puta dolazila. U sudu ih nitko nije tukao. Svjedok P ih je čuvao i u Sudu za prekršaje.

Rekao je i za pljačkanje od strane Niškog i njegove grupe. U Sudu za prekršaje bio je do siječnja 1993.g. Sredoje Vuković je u sudu bio šef do kraja 1993. god. Poslije je došao novi upravnik, koji je 8. siječnja 1993. napravio popis ljudi za koje je tvrdio da idu na rad. Svjedok P je odbio ići, jer nije mogao hodati. Svi koji su otišli na radnu akciju su ubijeni. Ostao je sam u prostoriji. Poslije je prebačen u Batkoviće, potom u Đakovo (RH), a zatim je otišao u Austriju.

Na upit člana Vijeća o odnosu Pavlovića i Žuće, odgovorio je da je jedan bio običan vojnik, a drugi oficir. U Čelopeku se bojavao da ga ne izvedu van, jer je Repić spominjao ražanj i kolac. Potom je među optuženima prepoznao Grujića i osobe iz Čelopeka. Svjedok je rekao da je kamionom njegovog oca prevezeno 5 tijela Bošnjaka ubijenih u Tabacima.

Na pitanje Pred. Vijeća rekao je da su u Čelopeku umrli Šemsudin Đihić i Alija Efendić.

Odvj. Šalić ga je pitao je li siguran da je među optuženima i Bosanac koji ga je udario u Čelopeku. Svjedok je odgovorio da nije siguran.

Opt. Grujić je stavio primjedbu na svjedočenje, a opt. Pavlović je prigovorio da on nije osoba o kojoj svjedok govori. Opt. Slavković je rekao da nije vidio Filipovića, da nije ulazio sa Repićem i da ništa rečenoga on nije uradio.

06. srpnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok 3 je rekao da je porijeklom iz Diviča. Rekao je da su Divičani u ožujku počeli čuvati straže oko sela. Na straži je čuo da je major Pavlović dolazio u Divič i da je tražio predaju oružja. Major Pavlović je drugi put došao u bijelom “stojadinu” sa zarobljenikom Ahmedom Šrudićem i još jednim vojnikom. Ponovno je tražio predaju oružja, ali mještani nisu pristali. Kada je vojska ušla u Divič naredili su okupljanje ljudi. Dan ranije je Divič granatiran. Dok je u mjestu bila regularna vojska sve je bilo u redu. Nakon deset dana su se povukli, a ušli su “Bijeli orlovi”. Počela je pljačka i tuče. Odveden je Nijaz Hadžiabdić, zvan Sige, i nikada nije pronađen. Neki mještani su pobjegli u šumu i otišli na slobodno područje. Stanovništvo Diviča je autobusima odvezeno iz naselja. Oni koji su ostali su ubijeni. U svakom autobusu bila su po dva vojnika. Rekli su im da idu u Olovo. Kada to nije uspjelo, vozili su ih za Tuzlu. Izveli su Mirsada i on više nije viđen. Vratili su ih u Zvornik. Razdvojili su žene i djecu od muškaraca. Žene i djeca su odvezeni na slobodno područje. Vojno sposobnih muškaraca bilo je 174. Dana 27. svibnja su odvedeni u “Novi izvor”. Brano Grujić je došao načiniti popis zatvorenih. Jedanaest ljudi koje je Žuti odveo iz Pilice su ekshumirani. Muamer Kuršumović je izveden.

Nakon tri dana prebačeni su u Čelopek. Svjedok je rekao da je 7-8 dana sve bilo u redu. Rekao je da hranu nisu dobili 3-4 dana. Niški, Robe i još neke osobe su im oduzeli novac, nakit i robu. Poslije su došli Pufta, Toro i Zoks te su tražili novce. Svi su se zvali nadimcima. Toro je bio krupan i visok. Pufta je imao velik i širok nož, a Toro “topuz”. Svjedok je izjavio da su oni radili što su htjeli. Toro i Zoks su izveli Ramu Kapidžića i Sulejmana Alihodžića. Sakib je utovarao mrtve te je zatočenima rekao da su ubijeni, pucano im je u potiljak. Vidio je da je Repić ubio Damira Bikića. Svjedokovog oca Nuriju Hadžiabdića je izveo Toro te mu je rekao da mu cipele više neće trebati. Huseina Hadžiabdića izveo je Zoks. Čuli su se pucnji. Haso Efendić ih je utovario.

Pred Bajram je došao Repić sa istom grupom. Ubio je Aziza Tuhčića te Hasana i Aliju Atlića. Isti dan je Zoks vezao Kapidžića. Toro je Izeta Hadžića pogodio metkom u nogu te mu je rekao da izide na previjanje. I on je ubijen. Uvijek su Toro i Zoks izvodili zarobljenike. Nurija Bikić je rekao da ima novce, pa je odveden i ubijen. Za Bajram su ubijani vatrenim oružjem. Tjerali su ih da se međusobno tuku. Svjedok je bio sakriven pod krevetom tako da nije vidio da je netko ubijao i sjekao nožem, ali je kasnije saznao da je to radio Pufta. Za zlostavljanja na pozornici je također samo čuo. Toro je udario Ejuba Tuhčića te je ovaj pao u komu i više se nije probudio. Svjedok je rekao da je njega i Almira Okanovića odvojio Zoks i rekao da ih nitko ne smije dirati. Za Bajram

je unosio mrtve u kamion, a pet susjeda koji su ih išli utovariti nije se vratilo. Sa Repićem su dolazili Lopov, Zoks i Toro. Svjedok nije vidio da je Lopov nekoga ubio. Samo je tukao. Svjedok se sjeća da su jednom ulazili kroz otvor. Poznati su mu Rambo i Đovani.

Za Vidovdan je došao Repić, pritjerao ih je uz zid i počeo ih je strijeljati. Preživjeli su autobusima prevezeni u Sud za prekršaje. Ondje je dolazila liječnica Nataša i medicinska sestra. Nakon toga prebačeni su u Batkoviće. Razmijenjen je u ljeto 1993.

Nakon zahtjeva Pred. Vijeća da pogleda optužene, svjedok je prepoznao Tora i Zoksa, a misli da je prepoznao i Lopova, Grujića te Pavlovića.

07. srpnja 2006. godine – nastavak dokaznog postupka

Nastavljeno je saslušanje svjedoka 3. Rekao je da nije dobrovoljno izišao iz Diviča. Branitelji Perković i Đorđević stavili su primjedbe na prepoznavanje i iskaz svjedoka.

Opt. Grujić i opt. Slavković su prigovorili da ih svjedok nije prepoznao. Slavković je stavio primjedbu na sve što je svjedok rekao.

Predsjednica Vijeća je suočila opt. Slavkovića i svjedoka 3. Slavković se zakleo da mu nije ubio oca. Svjedok je rekao da je bio pored oca kad ga je Slavković izveo.

Opt. Korać je stavio primjedbu na svjedočenje i rekao je da u Čelopek nije ulazio.

Svjedok Stanković (Jovo) Milan je rekao da je tijekom 1992. bio istražitelj u odjeljenju Kriminalističke službe Vojske Republike Srpske (RS). U ljeto 1992. stigla je naredba iz Glavnog štaba komande vojske RS da se dobrovoljci stave pod komandu. Svjedoku je poznato da su neki muslimanski zarobljenici zatvoreni u logore, kao i da su uhićeni pripadnici jedinice "Žute ose". Svjedok je saslušao Repića. Smatra da Repić nije normalna osoba. Pričao mu je što je radio u domu. Reкао je da je ulazio u dom sa Bosancem i Lopovom. Kada je svjedok otišao na uviđaj u čelopečki dom vidio je zakrvavljene stvari i zidove. Čuvar nije smio ni o čemu pričati. U Sudu za prekršaje pričao je sa Enesom Čikarićem kojemu je odsječeno uho. Kasnije je razgovarao sa Vojinom Vučkovićem. Poznati su mu nadimci Major, Zoks i Pavlović. Poznato mu je da su zatvorenici vođeni na prinudne radove. Kada je pogledao optužene Lopov mu je bio poznat.

Nastavak glavne rasprave je u rujnu.